СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVI. Ч. 12. Джерзі Сити, Н. Дж., понеділок, 17-го січня 1938. No. 12. Jersey City, N. J., Monday, January 17, 1938. VOL. XLVI.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ПРЕЗИДЕНТ РІШИВСЯ ЗНИЩИТИ ДЕЯКІ КОМПАНІЇ

ВАШИНҐТОН. — Президент Рузвелт заявив перед ґазетними кореспондентами, що він рішився знищити всі так звані приватні „голдінґ компані", а продукцію таких річей, як електрику, ґаз і інші, передати в міське, або державне зарядження. В тій ціли уряд навіть призначив великі фонди, які мають за завдання помогти містам розвинути свої компанії, що продукувалиб названі річи. Засуд смерти на „голдінґ компані", говорив президент, стоїть далі.

БИЗНЕСМЕНИ СТАВЛЯТЬ СВОЇ ДОМАГАННЯ.

ВАШИНҐТОН. — Президент Рузвелт приняв делеґацію, що складалася з представників бизнесу, праці і фінансів. Вона поставила президентові свої домагання. Делеґація домагалася, щоб уряд виснив своє становище до бизнесу, праці і фінансів та щоб припинив вибухи деяких високо поставлених державних мужів, які деморалізують бизнес і спинюють скорий поворот до поправи.

ЩЕ ОДНА СКАРГА БИЗНЕСУ.

ВАШИНҐТОН. — Перед сенатським комітетом безробіття давав свої зізнання президент банку Чейз Нешенел, Винтроп Олдрич, який заявив, що це політика уряду спричинила нинішній бизнесовий застій. Він казав, що колиб високі урядники перестали накидатися на бизнес, колиб між урядом і бизнесом прийшло до приятельських відносин, якби президент Рузвелт не пробував знищити „голдінґ компані" та вкінці якби зрівноважено буджет, то поправа прийшлаб відразу. По Олдричу зізнавав також президент Пітсбурської вуглевої компанії, Джан Моров, який обвинувачував уряд, кажучи, що „застій розпочався з Вашинґтону й у Вашинґтоні муситься його припинити".

ДОМАГАЄТЬСЯ ОБМЕЖЕННЯ КОНТРОЛІ УРЯДУ.

ВАШИНҐТОН. — Заступник предсідника „Дженерал Моторс Ко.", Джеймс Муні, на засіданні Інжинірської Ради сказав, що Америка мусить увільнитися від занадто великої контролі уряду, бо ця контроля замісць користи приносить шкоду. Вона вбиває ініціятиву, паралїжує розгін, при помочі податків висмоктує соки з промислу і вкінці ступнево забирає людям свободу. Він закликав приявних, щоб вступали до одної з двох великих політичних партій, Демократичної, або Републиканської, і тим шляхом боронили американські свободи.

НОВИЙ КАНЦЛЄР.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. — Подають, що новим канцлером Української Греко-Католицької Дієцезії іменовано о. сов. Филимона Тарнавського, теперішнього пароха в Ню Йорку.

ГОСТРИЙ ПРОТЕСТ ПРОТИ ВИСТУПУ МЕЙ ВЕСТ.

НЮ ЙОРК. — Федеральна комісія комунікації вислала до Нешенел Бродкестінґ Ко. в Ню Йорку лист, у якому ще раз гостро натаврувала заряд Н. Б. Ко. за те, що він допустив до надавання діяльоґу „Адам і Ева", що його відіграла відома фільмова артистка Мей Вест. Цей діяльоґ був „вульґарний, непристойний і проти всяких принятих звичаїв", говориться в листі. Хоч за той виступ Н. Б. Ко. перепросила вже слухачів, то це перепрошення не вистарчає, говориться тамже.

АРЕШТУВАЛИ ЖІНКУ ЗА ГРУ В КАРТИ.

НЮ ЙОРК. — Поліція арештувала одну жінку з дільниці Флетбуш за те, що в її домі відбувалися ґазардові гри в карти. В моменті арешту в її домі було 10 жінок, що грали в „покера". На поліції судя скартав жінку й сказав, що та жінка, котра витрачує час і гроші в той час, коли чоловік тяжко працює на хліб, заслугує на нагану і кару. Одначе чоловік жінки прийшов на поліцію і викупив її за зложення $500; притім сказав, що не бачить у тім нічого злого та воліє, щоб жінка забавлялася картами, ніж має псувати очі в кіні. Поліцай, що перепровадив арешт, заявив, що звичай грати картяні ґазардові гри є дуже поширений і деякі жінки зробили собі з того „рекет".

ХОЧУТЬ ВІДДІЛЮВАТИ НЕЗДІБНИХ ШКОЛЯРІВ ВІД ЗДІБНИХ.

НЮ ЙОРК. — Помічник завідуючого нюйорськими школами, Фридерик Ернест, заявив, що школи рішили на один рік зробити експеримент і відділити нездібних учеників від здібних, щоб у той спосіб першим дати змогу поволіше приймати науку і в той спосіб розвивати своє знання.

СВІТ В ОБРАЗКАХ

НОВІ БОЇ В ЦИРКУ.

На образку арена для боротьби з биками. Нині на ній бійки з биками нема, а зате завзяті бої противних собі еспанських партій. Тут „льоялістичний" вояк іде до атаки через арену на повстанців, що їх видно в брамі. Кровавість розправи громадянської війни лучать з кровавістю сцен бійок з биками.

ЮДИТА СУХЕСТОВ ВИХРЕСТИЛАСЬ.

У православній церкві у Варшаві відбулося хрещення Юдити Сухестов, що має стати жінкою кн. Радзівіла. При хресті вона дістала імя Ядвига. Хрестив о. Вуев, а що зробив це без дозволу своєї влади, його суспендували.

І У ВАРШАВІ НЕ ВІЛЬНО.

Більше як рік старалася варшавська білоруська кольонія заснувати „Білоруське Культурне Т-во". Перші спроби залеґалізувати таке товариство стрінулися з відмовою державних органів. Відклики до вищих інстанцій були теж безуспішні. Остаточно закінчило цю справу міністерство внутрішніх справ, яке теж поставилося до неї неґативно, мовлячи, „проектоване товариство не відповідає суспільним користям".

ВІДНАЙШЛИ МЕТЕОР З 1540 Р.

Ще мабуть у 1540 р. впав в Арґентині у провінції Сантіяго метеор, який називали Мако дель Фієро. З тим метеором вязало тамошнє населення ріжні леґенди. Не зважаючи на всі заходи, метеору не могли таки знайти. Щойно недавно зголосивсь один із мешканців провінції і заявив, що знайшов метеор, якого довгі часи шукали. Метеор лежав у землі в глибині півтора метра, важив 20 тон і складався з заліза і хрому. Відломки, що лежали довкола метеору, важать 5 тон.

На підставі рішення уряду з 1873 р. знахідникові метеору належиться нагорода в сумі 2,000 пезет. Таку суму теж селянинові, який знайшов метеор, виплатили. Крім того уряд додав іще йому великий шмат землі, якою знахідник втішився більше, як грішми.

БІЛЬШЕ ЯК ПОЛОВИНА НАСЕЛЕННЯ САСКАЧЕВАНУ ОПИНИТЬСЯ НА ДОПОМОЗІ.

Т. С. Дейвис, ґенеральний прокуратор Саскачевану, заявив перед королівською комісією Ровела в Ріджайні, що внедовзі більше як половина населення Саскачевану опиниться на допомозі. Тепер на допомозі є коло 400 тисяч осіб. Усього населення в Саскачевані є 928,000.

„Фармер працює, але нічого з того не має, отже треба йому допомогти" — говорив Дейвис. На те відповів суддя Ровел: „Якщо фармерські відносини поправляться, то й фармерам буде легче. А як відносини не поправляться, то фармери мусять забратися звідтіля".

З БОЛЬШЕВИЦЬКОГО ПЕКЛА.

Через Бидґощ переїздила ґрупа німецьких громадян, видалена із совет. Росії під закидом протиреволюційної діяльности та шпиґунства. Подорожні оповідали, як большевики знущалися над ними та катували у вязницях. Багато чужинців большевики не хотять взагалі випустити з вязниць.

ТОЧНИЙ ГОДИННИК.

Фізики твердять, що на цілому світі нема ні одного годинника, що показував би докладно точний час. Навіть якби ми впакували годинник до скляної скрині, випомпували з неї повітря, зберегли його від впливів температури та ріжного роду потрясень, то й тоді він не був би ще точний. Бо всюди заатакує нещасливий годинник притягальна сила місяця і тому викличе в ньому або прискорення або припізнення. А це дає за 24 години дрібницю, бо ледви 0.0015 секунди. Одначе „пізні Івани" не можуть покликуватися на цю обставину й нею оправдувати своє спізнення..

ВИСОКА ТАРИФА КОШТУЄ ФАРМЕРІВ 29 МІЛ. ДОЛЯРІВ.

Перед королівською комісією у Вінніпеґу зізнав д-р Ґрент, економіст у манітобськім університеті, що фармери в степових провінціях Канади поносять додатково $29,000,000 тягарів річно внаслідок високої торговельної тарифи. Ці тарифи відносяться лиш до товарів, спроваджуваних зо Злучених Держав. Коли взяти під увагу, що в трьох степових провінціях є коло 290,000 фарм, то пересічно обтяження одної фарми виносить річно $100.

Ліберальна партія критикувала консервативний уряд за високі тарифи, але як прийшла до влади, то нічого досі не зробила, щоб знизити тарифу.

РАДИТЬ ТРИМАТИ МОЛОДИХ ОКРЕМО ВІД СТАРИХ ЗЛОЧИНЦІВ.

Настоятель провінційної вязниці в Летбридж, Алберта, переконався з досвіду, що старші віком злочинці мають вплив на молодших хлопців, якщо вони сидять разом в одній тюрмі. Тому радить він змінити теперішню систему і тримати молодих арештантів окремо.

ВІК ПАПЕРУ.

Звичайно кажуть, що батьківщиною паперу є Китай. А його знали вже араби, й то швидше від християнських народів. В бібліотеці Ескуріяль знайдено арабський рукопис, писаний на бавовняному папері, що походить з 1009 р. Найстаршим християнським документом, списаним на папері, є лист літописця Жоанвія, писаний до св. Людвика в 1269 р. Араби мали в Ксатебі папірню, першу в Европі. З тої фабрики походить папір, на якому списано умову між араґонським королем Альфонсом II. і королем Кастилії Альфонсом IV.

УКРАЇНЦІ-СТАРШИНИ ТОРГОВЕЛЬНОЇ МАРИНАРКИ

ЛОНДОН. — Українське Бюро в Лондоні подає, що 29. грудня м. р. були в ньому два українці, Іван Штоґрин і Степан Павлюк, яких призначено до анґлійської торговельної маринарки як старшин радіо-телеґрафістів. Обидва старшини, роджені й виховані в Канаді, прекрасно володіють українською мовою, визнаються в українських справах і є добрими українськими патріотами. Походять з місцевости Смокі Лейк в Алберті. Вони поінформували Бюро, що анґлійські військові власті радо приймають фахівців з доміній до маринарки і летунського корпусу. Та, на жаль, з цеї нагоди покищо користає ще дуже малий відсоток українців. Обидва старшини виїхали в першу морську подорож на саме українське Різдво.

ЗА ЩО РОЗСТРІЛИЛИ КОЦЮБИНСЬКОГО.

ЛОНДОН. — До Лондону подали телеґрафічно з Москви, що в тюрмі на Лубянці розстрілили бувшого голову ОҐПУ України, Юрка Коцюбинського. Телеґрама подала, що його засудили на смерть за те, що був одним з провідників заговору відірвання України від Советів і створення з неї незалежної української держави.

ВИРІЖНЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЦЯ.

ВАРШАВА. — Комісія нагород 5-го Сальону Графіків у варшавському „Захенті" виріжнила почесною грамотою ґрафіку українського молодого мистця Олександра Рака.

КНЯЗІВНА ТАРКАНОВА НА ЕКРАНІ.

РИМ. — В Римі виготовляють фільму з життя князівни-українки Тараканової, доньки московської цариці Лизавети й українського гетьмана Розумовського. Вона жила на вигнанні в Італії. Цариця Катерина II, щоби позбутись цеї претендентки до престола, спровадила її хитрощами до Росії й кинула її в Петропавловську тюрму, де вона й померла від царської отруї.

ВЖЕ Й КОСІОР МІЖ „БУРЖУАЗНИМИ НАЦІОНАЛІСТАМИ".

МОСКВА. — Советська „Правда" в числі з 29. грудня м. р. назвала секретаря комуністичної партії України, Косіора, „зрадником батьківщини" і покровителем „буржуазних націоналістів". Проти Косіора розпочато з Москви кампанію ще в жовтні 1937 р. Обвинувачувала його тоді „Правда" в тому, що допущено в Україні до складання „русско-украинского" словаря „явних шовіністів", що викидали „русскі" слова й звороти, а заступали їх німецькими, польськими або мадярськими словами, які українське населення слабо розуміє. Потім чекіст Леплевський розкрив, що всю цю роботу веде „шпигунська банда", що засіла в інституті мовознавства України. Про все те, пише „Правда", Косіор знав, але хоч завідував центральним комітетом комуністичної партії України, далі держав у тім комітеті як завідуючих науковими справами українських „буржуазних націоналістів", які таки видали згаданий словар. Ось ті українські націоналісти, пише далі московська „Правда", тепер цілком розпаношились у Києві й то завдяки проводові самої комуністичної партії, якої Косіор був секретарем.

„УКРАЇНСЬКА РОДИНА".

ПРАҐА. — Це назва журнальчика, що почав виходити в Празі з метою „пробуджувати в українських родинах горіючу любов до свого народу, до його давньої, славної історії й традиції". Таке заповіджено в першій статті першого числа.

ЗІБРАЛИСЯ САМІ ЧЕКІСТИ.

МОСКВА. — З проголошених імен делеґатів, вибраних до обидвох палат советського „парляменту", видно як на долоні, що переважна більшість тих делеґатів це — чекісти. Тому не диво, що „парлямент" ствердив, що вибори відбулися „без усяких надужить і помилок".

ОБСТАНУТЬ ЗА ПОЛЯКАМИ ЗА ГРАНИЦЯМИ ПОЛЬЩІ.

ВАРШАВА. — В польськім соймі говорено багато про „польські меншини" в Литві, Німеччині й Чехословаччині. Вилито багато сліз над їх „тяжким положенням", зокрема над тим, що над поляками "знущається" нібито ліберальна Чехословаччина. Стверджено, що в Литві „страшенно" гнетуть поляків. А потім іще обговорено й нечуване положення поляків під Советами. Ціла дебата скінчилася на тім, що зложено заяви, що цілий польський нарід і польська держава не допустять до того, щоб ділялася кривда полякам, що опинилися в чужих державах.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Co., Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

В Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЦИРКОВИЙ ДЕНЬ У МОСКВІ

У великій палаті Кремля, що отікає кровю катованих царями людей, у Москві, відкрито „червоний парлямент", що вийшов з останніх „виборів" на основі „нової" конституції.

Які це були вибори, звісно вже в цілому світі. Себто звісно, що не були це властиво ніякі вибори, бо при виборах мається вибирати між ріжними партіями або принаймні кандидатами, а при московських виборах виборці могли лише віддати голоси на одних кандидатів, визначених одною, комуністичною, партією, і серед загального терору не могли зазначити своєї волі навіть відмовою голосувати на таких кандидатів. Не були це ніякі вибори, а чиста комедія, в нинішніх часах досить звичайна комедія по диктаторських країнах.

Знаючи це добре, московська диктатура взялася закривати справжню природу цього нібито парляменту при помочі відповідної пропаґанди. Відкриття цього парляменту перемінено на параду, що виглядає зовсім на циркову. Ґазети принесли величезні звідомлення про цей цирк, розписуючися широко й брехливо про велич парляменту, про його велике значіння, про те, що члени його це найкращі люди краю. Радіові стації розкричували такі брехні по всьому краю для добра тих, що большевицького друкованого паперу навіть на очі не можуть знести. В саму параду відкриття льожі забито нібито представниками робітників і селян, а властиво тайними і явними шпигунами, що очевидно приїхали не з радости, а з обовязку, на приказ згори. Словом, усе було зроблене на приказ згори. На приказ зроблено „нову конституцію". На приказ її принято. На приказ одинока партія встановила кандидатів. На приказ виборці віддали на них голоси. На приказ „вибрані" зібралися на парлямент. На приказ їх витали делеґації.

Одначе підчас відкриття большевицька пропаґанда не видержала і ціла комедія розкрилася. До того часу все говорилося про демократію. Мовляв, Росія йде на демократичні тори. Мовляв, вибори це перший крок до демократизації країни. Парлямент — цеж демократична встанова. Багато людей проковтнули цей гачок, а дехто не лише гачок, але й поплавець і ціле вудлище. Та видно були люди в Росії, які знали правдиву міру цеї комедії, які, чуючи большевицькі труби про демократичні вибори й демократичний парлямент, щипали себе, щоби переконатися, чи це справді вони на яві чують таку очевидну брехню, тому большевицький уряд мусів піти назустріч цим сумнівам, і ось він пускає пропаґанду, що лише такі вибори, як у Росії, правдиво демократичні вибори, а такі, як у демократичних країнах, Англії, Франції, Америці, це неправдиві вибори. Та що лише такий парлямент, як у Москві, це правдивий демократичний парлямент, а британський парлямент, і французький парлямент, і американський конґрес це все фальшиві підрібки демократії. Вилізло в цей спосіб шило з мішка: звертається пропаґанда московської диктатури не проти фашизму, але проти демократії, проти котрої звертається й пропаґанда диктаторів Німеччини й Італії. Не видержала большевицька комедія з демократією, але показала свою виразну протидемократичну фарбу.

О. С.

ОСАМІТНЕННЯ РОСІЇ

Події, що з нечуваною швидкістю розвиваються на Далекім Сході, повинні цікавити нас головно з одної точки погляду: чи і яким способом відібються вони на світово-політичнім становищі СССР. Чи внаслідок дальших комплікацій те становище СССР скріпне, чи ослабне? Бо від того залежить і друге питання: чи і як скоро завалиться Сталінівська імперія і наш нарід здобуде знову, як у 1917 р., можливість почати активнішу боротьбу за своє незалежне існування.

Отже з тої точки погляду події мабуть складаються щасливо для нас. Ще перед останніми масовими екзекуціями в советській Росії, Франція була її найвірнішим союзником. Ні перестороги національної преси, ні протести національно думаючої Франції не мали впливу на соціялістичний уряд 3-тьої републики: він готов був іти рука в руку аж до останніх консеквенцій з кривавим диктатором у Кремлі.

Але масові розстріли советської ґенерації з Тухачевським на чолі (який недавно передтим був у Парижі і якому Франція відкрила свої военно-оборонні таємниці), а потім Карахана й інших, доконали одним махом такий переворот у французькій громадянській думці, якого не могла доконати довголітня пресова кампанія в часописах національної Франції. Уряд Шотана явно відсувається від СССР, явно шукає опертя в інших, хоч і менших, державах, явно перестає вірити в стабілізацію відносин у СССР, перестає вірити в цивільну і військову справність свойого союзника. **Советська Росія** на цім відтинку **стає ізольованою,** осамітненою. Бодай поміч, яку вона думала знайте у Франції проти аґресивної Японії, на ту поміч СССР вже числити мабуть не може. Правда, аґресія Японії в дальшій перспективі загрожує і французькій Індохіні, але лише в дальшій перспективі. Насамперед Японія загрожує анґльо-саксонським потуґам.

А як стоїть справа з тими потугами? Надія на активну военну допомогу Великої Британії і Злучених Держав Америки була тим товчком, який іще додавав советським дипльоматам відваги (бодай у словесних диспутах з японцями, бо на інші імперія Сталіна нездатна). Чи та надія на активну допомогу анґльо-саксонських держав Росії в її конфлікті з Японією оправдана?

Може ще рік тому, чи пару місяців, можна було потакнути на це питання. Але тепер? Велика Британія, як це видко з промов Ідена і Чемберлена, **вже зробила вибір:** вона загрожена рівночасно не лише в Гонґ Конґу, але і в Індії, на шляхах до неї, на Середземнім морі. Отже коли треба вибирати, чого боронити до останку, то Анґлія вже вибрала: Середземне море. Скорше уступиться з Гонґ Конґу, ніж з Суезу чи Ґібральтару.

Щодо Злучених Держав, то останні події показали, що вони покищо про війну не думають... І Японія знає це. Добре це, чи зле з точки погляду Анґлії чи Америки, чи взагалі білої раси і її впливів в Азії, — це інша справа, в яку невходимо. Але факт є фактом: в найближчій будуччині нема чого Росії сподіватися, що анґльо-саксонці прийдуть їй на поміч, коли Японії захочеться, відсепарувавши від Росії Китай, кинутися на СССР. В цім випадку **СССР мабуть буде осамітнений,** залишений, так як і Китай, на волю долі.

Ось найважніший вислід останніх подій політичних — для нас. Що Росія в грозячім їй конфлікті буде осамітнена, з цього можемо тільки тішитися. Але тішитися ще замало. Треба здобутися на відвагу **використати момент,** що надходить. Бо гуркіт гармат під Владивостоком напевно голосною луною відгукнувсяб над Дніпром...

ПОЛЬСЬКА ЗАКОРДОННА ПОЛІТИКА

Пілсудскі у своїх споминах написав, що для Польщі р. 1918 було важніше мати з большевицькою Росією війну ніж мир. Війна віддаляла впливи большевизму від Польщі, натомісць мир відчиняв ворота для большевицької пропаґанди. Це зрозуміле. Хоч Польща країна дрібного селянства, одначе саме це селянство легко піддається спокусливим словам большевицьких аґітаторів. В польських містах маси жидівського робітництва й ремісництва теж охоче прислухуються до кличів Сходу. Тому лінія польської закордонної політики, яку визначив Пілсудскі, все прямувала до того, щоб не бути в однім товаристві з Росією. Через те, коли Франція пішла на союз з СССР, Польща наблизилася до Німеччини. Керманичі польської закордонної політики вважають, що німецький расизм серед поляків успіху не буде мати, але вплив большевизму може дуже поширитися, коли би Польща стала союзницею СССР.

І після недавньої подорожі французького міністра закордонних справ, Дельбоса, до Варшави лінія польської політики не змінилася. Під враженням постійних розстрілів ґенералів і політиків в СССР французький міністер Дельбос обминув свого найбільшого союзника — СССР — і почав обїзд своїх приятелів від Варшави. Це зробило добре враження серед провідних кругів Польщі. Але Бекові, як видно, не пощастило доказати французам, що Франція має покинути спілку з СССР. Тому відразу після відїзду Дельбоса з Варшави почалися дальші вияви взаємної пошани й приязни між Варшавою й Берліном.

Берлінська політика польського міністра заграничних справ, Бека, за теперішніх внутрішних відносин у Польщі досить тяжка. Відомо, що в Польщі зростає ворожнеча проти „влади полковників" і зправа і зліва. Падаревскі, ґенерал Галлер і провідник шлезьких поляків, Корфанти, утворили недавно нову „Партію праці" для боротьби за відновлення парляментарного устрою в Польщі. Соціялісти і людовці (селянська партія під проводом Вітоса) теж не ховають своєї ненависти супроти теперішнього режіму в Польщі. Вони спільними силами бють у найболючішу точку теперішнього польського уряду — у його закордонну політику. Відомо, що місто Данціґ і польський „коридор" до моря були довший час предметом спору між Польщею та Німеччиною. З приходом Гітлера до влади між обома державами настала згода. Але ця згода була більше додержувана Польщею. В Німеччині продовжується пропаґанда за те, щоб Данціґ і „коридор" прилучити до „німецької батьківщини". Ці німецькі апетити збудили опір серед польського суспільства. В грудні 1937 року в Варшаві утворився був комітет з визначних польських політичних і військових діячів, щоб скликати віче під гаслом — „Данціґ — найважніше життеве питання Польщі". До орґанізаційного комітету належали, крім визначних ґенералів і полковників, також Авґуст Залескі, попередник Бека в міністерськім уряді, Штрасбурґер, бувший польський ґенеральний комісар у Данціґу й ін. Бек і цілий польський уряд відчув, що це віче буде ударом проти його політики, прихильної до Німеччини. З наказу згори віче заборонено, „з уваги на спокій, безпеку і громадянський порядок". Заборона викликала серед польського громадянства велике невдоволення. А ще більше зросло огірчення поляків на уряд, коли стало відомо, що в Німеччині йде широка пропаґанда за прилучення Данціґу до Німеччини. Саме перед забороною віча в Варшаві орґан данціґського сенату, „Форпостен", подав звістку, що в Німеччині впродовж перших трьох місяців 1938 року відбудеться 150 віч у справі звязки Данціґа з Німеччиною. Один із керманичів Данціґу Форстер, передтим заявив у Німеччині: „Данціґ був, є і буде німецький, і сьогодні не треба з тим ховатися, що Данціґом правлять свідомі відповідальности члени націонал-соціялістичної партії, які слухають наказів з Берліна".

Розуміється, такі німецькі виступи дуже на руку польській опозиції, що хоче повалити „полковницьку владу".

Саме на відтинку Польща — Данціґ—Німеччина для польського уряду грозить найбільша небезпека. Коли Бек програє Данціґ, то це рішить долю й теперішнього уряду в Польщі.

Т. І.

МОСКОВСЬКА НУЛЯ

Не треба мати ніякого співчуття для усяких Любченків, Постишевих і їм подібних, що покінчили самогубством, бо вони цілими роками „бродили у невинній українській крові й з усіх сил помагали свому „вождьові" (себто Сталінові. — Ред.) будувати монґольські піраміди з черепів замордованих українців". Так пише старокрайовий „Наш Прапор", що не має ніякого співчуття для тих душогубів, бо вони туманили „малоросів", проповідуючи „советський патріотизм". А якщо всі кадильники „советського патріотизму" будуть змушені кінчити зо своїм життям ось так паршиво, тоді, пише „Наш Прапор", і цей „советський патріотизм" стане для всіх очевидним безглуздям.

А далі застановляється цей часопис, як це можливо, щоб у Советах міг процвітати „сталінізм", що то добачує у Сталіні „вічне сонце", „батька людства", „творця світу" і т. п. Як це можливо, що в Советах могли так розпаношитися безідейність, балванохвальство, моральна гниль і т. п.? А воно можливе, коли хто хоче зрозуміти, чим була і є московська душа. Про це пише „Наш Прапор" таке:

„У нас — писав Достоєвський — як хто стане безбожником, то певно буде жадати винищення віри в Бога силою... Москаль легко стає безбожником, далеко лекше, ніж усі інші народи на світі, і москалі нестають звичайними безбожниками, але мусять у безбожництво повірити, ніби в нову віру, не бачучи зовсім, що повірили в ніщо, в нулю". Оця московська **„віра в нулю"** була причиною, що першим ділом московської революції було нищення церков, розстрілювання та знущання над віруючими в Бога, висмівування всякими можливими середниками найсвятіших людських почувань. Усяку мораль, усяку етику стоптано ногами, а на їх місце поставлено марксівську нулю.

„Порожню нулі мали виповнити ріжні крикливі гасла про „соціялізм", „пятирічку", „стахапівщину". Одначе всі вони, як миляні баньки, тріскали під тягаром жахливої дійсности. Розпуста, пиянство, крадіжі, хабарництво росли з дня на день; „щасливе" життя захопило ціле царство Сталіна і трясе ним аж дооснов. Надії на „заможне" життя, якими за рецептою Сталіна годували його прихвостні московську масу та всіх „інородців", показалися звичайним блахманом, тобто вірою в московську нулю. Чим більші були невдачі в краю і за кордоном, тим більше почала тріщати червона імперія, тим більше поширювалася „ліва й права опозиція" проти „ґеніяльного вождя". Сталін вигравав правих проти лівих, чи навпаки, аж поки не розбудував ГПУ так, що міг одних і других поставити під стенку.

„Московських людей треба завжди тримати під батогом" — писав Достоєвський. Сталін, як вроджений чекіст, скріпивши ГПУ, свистав нагаєм понад голови „опозиції" і ця почала танцювати так, як він вимагав; почала голосно вихваляти його „ґеніяльність", лизати його лапи, одним словом — почала виповнювати московську нулю балванохвальством. Винісши Сталіна на вершки „ґеніяльности", всі вони один за одним, опинилися „під стенкою" на приказ „скаженого ґориля", який розгромив партію, „старих большевиків", комсомол, червоних ґенералів при помочі ГПУ, щоб „перечистити" самих чекістів і як „батько щасливих народів" засісти на престолі Романових з нагаєм у руці. Московську, невидиму марксівську нулю замінено живою нулею, Сталіном".

ПРАВДА ПРО СОЮЗ — ЦЕ ДЛЯ НЬОГО НАЙКРАЩА РЕКОМЕНДАЦІЯ.

ДОБРОТА ГРАМОТ.

Кожний секретар чи орґанізатор, що бажає приєднати члена для Українського Народного Союзу, повинен говорити правду. У. Н. Союзу не потрібно перехвалювати, чи перебільшувати його добрі сторони. Вони самі за себе говорять.

Коли ми переглянемо асекураційні грамоти У. Н. Союзу, то побачимо, що вони щонайменше вповні дорівнюють полісам найбільших американських асекураційних компаній, а в деяких випадках таки виразно їх перевищують. Хіба ця прикмета не є найкращою рекомендацією для У. Н. Союзу? Хіба цей арґумент не промовить найкраще до душі всякої здорово думаючої людини?

Правда, крім засадничих вкладок за саме обезпечення член У. Н. Союзу має ще платити на такі фонди: 8 центів на фонд запомоговий, 2 центи на фонд народній, 5 центів на фонд конвенційний. Щодо плачення 30 центів за „Свободу", то, як відомо, минула конвенція звільнила від передплати неграмотних членів і тут роджену молодь.

ЗАПОМОГОВИЙ ФОНД.

Алеж бо хіба цих 8 центів на місяць, що йдуть на запомоговий фонд, це надармо витрачені гроші? А скільки то членів нашого У. Н. Союзу користає з цього запомогового фонду! Нещастя не спить. Дай, Боже, щоб воно уникало всіх членів У. Н. Союзу. Але такий уже світ, що внаслідок певних непередбачених подій людина може знайтися на краю пропасти. Помочи їй треба. А хто їй поможе, коли не свої по національності і по крові люди? Відсилати її до чужих? А чи не буде нам за те сором? Вісім центів на місяць це малі гроші. Скільки то разів на місяць ми переходимо попри якийсь склеп з цукорками і вступимо випити содової води, чи зїсти морозиво! А скільки то разів ми так без надуми вступимо і випємо пиво! А скільки то разів ми випємо і чарку горівки! Морозиво, содова вода, склянка пива, чи навіть одна чарка горівки — ще нічого злого. На те люди і працюють, щоб урядигоди зробити собі якусь приємність. Алеж бо не треба називати змарнованими грішми тих вісім центів на місяць, що ми платимо на запомоговий фонд. Бо коли навіть нас нещастя й омине і ми з того фонду самі користати не будемо, то ці гроші не будуть змарновані, тільки підуть на підмогу якогось нашого по національності і крові брата. Це делеґати і всі ті свідомі українські громадяни, що творили У. Н. Союз, добре знали і тому вони ухвалили і кількакротно одобрили цей спосіб збирання запомогового фонду. Вони знали, що роблять.

Гнат Крашанко.

В СТАРІМ ЗАМКУ

Історична повість.

(4)

— Я надіявся того, бо розумній голові раз палкою в лоб! — сміявся сотник. — Туди поїхати повинні тільки ваші очи і ваші вуха. Ваш язик лиш на те, щоби за язик тягнути інших. Вислідіть, яка то сторона, яка земля, який замок, які люди. Також важне знати, чи там ще є той Кіндис, який він, що робить, чи його треба спекатися і яким способом.

— Поїду і привезу вам відповіди на всі ваші питання. Як той Кіндис там ще є, чи можу балакати з ним самим?

— В тім вже ваша голова. Лиш не кажіть йому, що на його місце прийде козацький сотник. Покищо мені треба знати лиш те, чи перенестися до Зубрина, чи може просити, щоби полк дав мені яку іншу службу, чи вислуженину.

Солоняк приторочив до кульбаки бесаги з запасом на десять днів, через плечі перевісив рушницю, за пояс всунув пару пістолів, сів на коня і поїхав. Їхав поволі, бо справа не була нагла. Запас не дуже вичерпувався, бо хоч ці сторони були малолюдні, то всеж таки попадав на невеличкі людські оселі, де його погостили бодай рибою, або якою дичиною. Вже третьої днини довідався, що замок в Зубрині ще стоїть і що зубринський пан ще жиє. Ніхто не знав, що то колишній підстароста. Всі ґадали, що то сам пан маєтку і звали його Зубринським. Як би люди не казали, що той пан прийшов до Зубрина ще за польських часів, то Солоняк був би ґадав, що той Зубринський то вже якийсь наслідник підстарости Кіндиса, бо цього імени люди не знали.

Пятої днини Солоняк віхав між горби, порослі як не дубиною, то густими кущами. Деякий горб стояв з одного боку стрімкий і голий, неначе би обірвався. Голий бік був звичайно білою скалою. Поля в цій стороні Солоняк бачив дуже мало, хоч земля була плідна. Над причиною Солоняк не ломив собі голови. Знав, що в сусідстві татар і на шляхах, котрими орда звичайно йде в глибину українських земель, народ не дуже рветься до управи ріллі. Годівля худоби вже не була така ризиковна. Як були скритки в лісах і баґнах, то коли в степу стали горіти фіґури, або коли на трівогу став бити церковний дзвін, то худобу заганяли в ті скритки. Нежату пшеницю годі було сховати. Татари не забрали її, та спасали і витоптували її татарські коні.

Солоняк домірковувався, що десь недалеко буде якась оселя, або й зубринський замок, бо між горбами попадав на докази, що колись їхав туди віз. На такім спадистім терені між горбами колія, витиснена в землі і полишена, є неначе ринвою, до котрої в часі дощу спливає і котрою далі тече дощівка. Таким способом дощі виполокують і сполокують землю, виорюють борозди і поглиблюють їх. Такі борозди поглиблюються в дебри. По сотнях літ дебра виростає в яр, в балку. Попавши на більші борозди, травою цілком не порослі, бо дощі сполокали землю аж до скали, Солоняк погадав собі, що то дорога як не до замку, то до якоїсь оселі.

Пустився далі цею дорогою. Її перехрещували поперечні, ще глибші борозди, на місці перехрестя закинені вязанками хворосту. Це для мандрівника було найліпшим доказом, що йде справді дорогою і що десь недалеко тут живуть люди. Вони або не мали часу ставити мостів, або були до того залініві. Кинули в яму троха хворосту, накидали каміння і міст був готовий. Ідучи тою трохи дорогою, трохи деброю, Солоняк вийшов на долинку, бо горби стали розступатися. Поперек долинки і його дороги плила річка, на котрій моста не було. Зате був брід. Вода коневі по коліна не сягала. Солоняк пробрався на той бік річки. Дальша дорога ішла під гору. Горб не високий був і поволі знов спадав у низ, щоби знов підойматися. На вершку горба Солоняк припинив коня, бо перед собою, на просторішім горбі побачив хати, за ними замкову башту. Ліворуч річка впливала в став. Оселя і замок припирали до ставу.

Солоняк довшу хвилю призирався до хат і замку за хатами. Всі хати були плетені з хворосту і виліплені глиною. Інших в таких сторонах ніхто не будував, бо під боком татарської орди годі було сподіватися, що хата встоїться до наступного року. В цих сторонах деякі оселі відбудовувалися що року. Як в інших сторонах знали, що поле треба заорати і засіяти що року, так тут знали, що що року треба ставити нову хату.

(Дальше буде).

КАСОВИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
ЗА ГРУДЕНЬ 1937 РОКУ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	431.00
2.	231.40
3.	109.69
4.	81.39
5.	210.53
6.	31.88
7.	243.51
8.	225.80
9.	153.35
10.	204.24
11.	88.82
12.	140.36
13.	116.80
14.	14.28
15.	25.50
16.	81.42
17.	68.18
18.	122.20
19.	9.42
20.	212.21
21.	133.91
22.	60.00
23.	42.85
24.	95.39
25.	77.99
26.	35.75
27.	60.36
28.	111.57
29.	187.50
30.	64.46
31.	112.12
32.	33.27
33.	102.85
35.	122.80
36.	138.97
37.	105.09
38.	237.67
39.	127.99
40.	23.36
41.	24.69
42.	171.83
43.	44.35
44.	134.60
45.	335.73
46.	29.91
47.	47.02
48.	52.87
49.	17.96
50.	157.12
51.	65.99
52.	104.83
53.	80.99
54.	42.03
55.	51.51
56.	160.71
57.	168.30
58.	160.55
59.	165.92
60.	35.80
61.	35.93
62.	108.78
63.	316.85
64.	102.07
65.	252.81
66.	115.37
67.	188.41
68.	23.43
69.	136.20
70.	272.40
71.	15.58
72.	64.92
73.	98.06
74.	27.75
75.	123.62
76.	328.56
77.	76.94
79.	19.23
80.	47.81
81.	147.32
82.	73.70
83.	190.30
84.	55.71
85.	133.98
86.	228.58
87.	189.49
88.	49.51
89.	28.53
90.	281.58
91.	340.77
92.	20.59
93.	55.89
94.	341.28
95.	44.24
96.	174.79
97.	165.29
98.	134.40
99.	196.29
100.	99.33
101.	42.56
102.	550.60
103.	113.96
104.	250.30
105.	210.55
106.	274.87
107.	44.29
108.	101.94
109.	162.52
110.	9.92
111.	38.35
112.	306.32
113.	74.12
114.	52.31
115.	21.75
116.	54.84
117.	118.22
118.	72.98
119.	36.35
120.	214.88
121.	154.16
122.	53.21
124.	108.78
125.	70.73
126.	85.86
127.	169.08
128.	6.54
129.	35.98
130.	391.39
131.	17.50
132.	164.20
133.	239.05
134.	97.13
135.	62.11
136.	188.42
137.	190.46
138.	63.15
139.	67.26
140.	81.43
141.	104.29
142.	141.62
143.	185.18
144.	29.67
145.	53.29
146.	164.09
147.	536.57
148.	30.33
149.	52.52
150.	38.76
151.	138.48
152.	67.30
153.	9.57
154.	87.27
155.	463.13
156.	110.82
157.	9.98
158.	273.96
159.	69.21
160.	121.46
161.	182.19
162.	81.18
163.	111.45

Відділ	Заплатив
164.	124.42
165.	37.18
167.	134.93
168.	182.66
169.	44.87
170.	183.12
171.	99.03
172.	48.63
173.	88.92
174.	27.41
175.	189.93
177.	126.07
178.	78.44
179.	226.16
180.	66.53
181.	138.39
183.	131.47
184.	12.57
185.	79.90
186.	131.44
187.	37.90
188.	54.35
189.	18.57
190.	34.58
191.	138.04
192.	130.57
193.	100.00
194.	37.57
195.	52.57
196.	52.48
197.	38.12
198.	62.48
199.	32.02
200.	200.12
201.	41.99
202.	37.94
204.	710.90
205.	24.22
206.	479.65
207.	78.97
208.	30.28
209.	72.39
210.	57.28
211.	187.07
212.	73.79
213.	327.92
214.	41.07
215.	28.60
216.	36.00
217.	429.35
218.	274.59
219.	165.30
220.	189.28
221.	548.76
222.	24.85
223.	313.69
224.	31.87
225.	19.68
226.	234.78
227.	65.46
229.	189.84
230.	179.30
231.	19.87
232.	58.68
233.	32.50
234.	207.92
235.	136.88
236.	164.51
237.	284.83
238.	212.78
239.	296.19
240.	34.76
241.	85.09
242.	120.53
243.	64.49
244.	27.40
245.	102.93
246.	56.75
247.	243.59
248.	65.28
249.	41.18
250.	16.59
251.	213.98
252.	89.63
253.	85.54
254.	114.80
255.	77.98
256.	55.90
257.	40.53
258.	30.72
259.	192.91
260.	58.88
261.	24.28
262.	69.53
263.	59.02
264.	48.77
265.	31.04
266.	93.94
267.	96.77
268.	104.54
269.	39.82
270.	226.72
271.	77.60
272.	24.86
273.	160.01
274.	181.61
275.	93.07
276.	349.93
277.	233.77
279.	22.43
280.	186.69
281.	89.29
282.	35.53
283.	128.19
284.	79.64
285.	29.00
286.	37.00
287.	11.67
288.	235.04
289.	32.74
290.	67.51
291.	108.02
292.	603.12
293.	45.09
294.	42.07
295.	175.68
296.	293.10
297.	26.95
298.	77.78
299.	49.18
300.	149.24
301.	169.78
303.	64.19
304.	69.12
305.	63.97
306.	31.25
307.	33.31
308.	111.27
309.	39.94
311.	14.86
312.	63.40
313.	9.03
314.	13.88
315.	24.25
316.	294.49
317.	97.10
318.	133.27
319.	55.07
320.	120.28
321.	76.45
322.	56.07
323.	69.93
324.	153.63
325.	103.11
326.	132.57
327.	42.08
328.	24.47
329.	6.90
330.	117.86
331.	42.21

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
332.	167.82	363.	108.36
333.	109.66	364.	436.04
334.	232.72	365.	122.49
335.	67.59	366.	19.81
336.	225.07	367.	331.08
337.	35.36	368.	24.48
338.	294.61	369.	223.70
339.	100.35	370.	258.65
340.	21.26	372.	41.28
341.	25.32	373.	40.28
342.	172.57	374.	45.75
343.	19.18	375.	93.71
344.	80.98	376.	26.00
345.	106.41	377.	20.48
346.	64.12	378.	26.71
347.	117.58	379.	103.89
349.	55.77	381.	29.50
350.	114.66	382.	40.72
351.	75.40	383.	173.72
352.	89.70	384.	41.43
353.	25.76	385.	255.55
354.	17.33	386.	28.66
355.	64.62	388.	183.04
357.	62.74	390.	62.05
358.	68.45	392.	24.01
359.	129.18	396.	100.87
360.	14.29	400.	91.26
361.	1,161.82	401.	40.93
362.	59.37		

З місячних вкладок нових родів обезпечення $44,916.55

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	12.00	221.	8.20
2.	4.29	225.	14.54
3.	2.42	230.	1.79
8.	4.41	234.	24.12
19.	1.58	237.	2.68
20.	3/17	243.	18.23
28.	31.07	245.	3.08
30.	11.32	257.	3.87
33.	7.91	262.	1.41
37.	17.20	268.	2.93
39.	27.47	274.	1.49
62.	1.18	275.	18.25
65.	13.02	276.	6.96
69.	9.02	277.	2.02
70.	3.80	282.	3.55
83.	4.11	283.	1.53
88.	2.86	284.	3.37
90.	13.43	286.	37.75
101.	2.84	288.	2.40
102.	4.96	292.	2.87
106.	10.07	295.	1.13
108.	10.63	298.	3.05
112.	6.53	305.	8.31
117.	4.46	312.	2.26
125.	3.61	316.	1.41
127.	5.65	321.	5.01
134.	3.06	322.	1.31
139.	2.35	328.	2.01
142.	11.64	331.	4.74
143.	11.25	334.	2.28
147.	28.16	335.	6.34
151.	9.79	336.	6.24
161.	2.98	342.	24.67
170.	16.22	345.	2.65
181.	1.57	349.	5.24
185.	6.68	358.	2.52
189.	6.60	361.	5.27
194.	81	364.	1.75
206.	5.45	367.	3.51
208.	2.48	370.	18.73
209.	4.26	384.	28.93
216.	15.82	385.	4.03
217.	2.74	388.	17.56

З місячних вкладок старого роду обезпечення	$ 670.86
З місячних вкладок від членів	$ 45,58741
Процент з банків	561.01
Процент від бондів	6,406.25
Процент від моргеджів	15,078.16
Процент від позичок	1,731.26
Процент від інвестиції У. Н. Союзу на власнім домі, 81-83 Гренд ул.	4,400.00
Рент від реальностей У. Н. С. і звороти податків і т. п. за 1937 рік	*117,931.15
Обнижено реальности У. Н. Союзу на	50,212.24
Обнижено власну реальність, 81-83 Гренд ул., на	5,000.00
Перенос за 753 дітей, переписаних з Молод. Департаменту до старших	7,530.00
Перенос резерви за членів, переписаних зо старого до нових родів обезпеч.	4,115.75
Рент Свободи за 1937 рік	6,797.36
Рент Української Пресової і Книжкової Спілки за грудень 1987 р.	800.00
Зворот нагороди з Молод. Департаменту за нових членів за 1937 рік	1,472.50
Зворот податку за 81-83 Гренд ул.	687.15
Зворот асекураційної премії	2.38
Зворот позички до фонду народного	41.80
Сплати моргеджів	4,211.18
Сплати позичок	3,183.00
Зворот грошевих зворотів	161.00

Сирітські части по бл. п.:

в. 58 Круковський Сергій	200.00
в. 145 Порада Петро	774.54
в. 156 Мілер Джесі	300.00
в. 379 Гнидин Федір	200.00
в. 362 Комінко Петро	205.00
Разом	$277,589.14

Увесь рент від реальностей У. Н. Союзу за 1987 рік виносив $133,431.-15, бо суму $15,500.00 перенесено з конта реальностей до доходів У. Н. Союзу в травні й червні 1937 р.

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 1 Чернега Василь	$1,000.00
в. 8 Матіяшовський Іван	500.00
в. 50 Стшибіцька Марія	113.50
в. 58 Круковський Сергій	500.00
в. 63 Печеняк Михайло	1,000.00
в. 77 Юневич Йосиф	500.00
в. 78 Котляр Теодор	500.00
в. 85 Поливка Василь	1,000.00
в. 116 Думанський Михайло	1,000.00
в. 118 Лапінський Григорій	1,000.00
в. 120 Михалюк Василь	1,000.00
в. 130 Сеньків Гавриїл	1,000.00
в. 145 Порада Петро	814.54
в. 147 Луців Григорій	1,000.00
в. 156 Мілер Джесі	500.00
в. 164 Мельник Іван	500.00
в. 209 Скірчак Іван	750.00
в. 218 Сліпенчук Теодор	141.70
в. 221 Курчак Йосиф	750.00
в. 221 Шуманська Софія	1,000.00
в. 243 Карплюк Теодор	500.00
в. 276 Томашевський Гавр.	750.00
в. 298 Москалик Семен	1,000.00
в. 362 Комінко Петро	205.00
в. 379 Гнидин Федор	200.00
в. 278 Марич Теодор	1,000.00

Виплати сирітських частей по бл. п.:

в. 78 Харольський Михайло	51.04
в. 95 Романишин Матвій	69.94
в. 212 Фрей Матрона	217.33
в. 253 Король Григорій	422.00

Виплати з фонду народного:

Памятник Володимира Великого для Укр. Городу в Клівленд, Огайо	200.00

Інші виплати з фонду посмертного:

Зворот позичок і грошеві звороти нових родів обезпечення	1,571.94

Виплати з фонду запомогового:

в. 1 Ковальчук Конст.	50.00
в. 10 Студент Пилип	25.00
в. 26 Якимович Юліян	35.00
в. 26 Борис Іван	35.00
в. 33 Дідик Анна	25.00
в. 35 Кісь Іван	50.00
в. 39 Пахолок Андрій	35.00
в. 39 Панчишин Павло	35.00
в. 61 Іванська Сузанна	20.00
в. 69 Кука Стефан	35.00
в. 74 Куць Йосиф	35.00
в. 78 Шайняк Михайло	35.00
в. 87 Сухина Семен	35.00
в. 103 Барилак Іван	35.00
в. 123 Москалик Марія	20.00
в. 123 Томчук Дмитро	35.00
в. 130 Тимців Ілько	35.00
в. 131 Лавринчук Оліянна	25.00
в. 133 Мерц Петро	50.00
в. 147 Копитко Іван	150.00
в. 147 Галасовський Петро	25.00
в. 155 Проць Анастасія	25.00
в. 176 Дячишин Стефан	25.00
в. 176 Супіловський Март.	25.00
в. 181 Павлишин Павло	35.00
в. 183 Шевчук Марія	50.00
в. 191 Петрецький Дмитро	35.00
в. 194 Марків Анастасія	35.00
в. 197 Таратайців Яків	35.00
в. 204 Кікта Микита	50.00
в. 206 Бухтяк Семен	35.00
в. 206 Бардачевський Н.	35.00
в. 217 Червоняк Теодор	25.00
в. 218 Цепін Іван	35.00
в. 220 Бліда Марія	25.00
в. 223 Смаль Анна	25.00
в. 241 Барилюк Марія	25.00
в. 247 Кравчишин Микола	35.00
в. 273 Онуляк Петро	25.00
в. 276 Ліщина Стефан	35.00
в. 276 Хлиста Теодор	35.00
в. 276 Коруна Іван	35.00
в. 280 Петращук Марія	25.00
в. 296 Швець Іванна	25.00
в. 300 Кухта Іван	35.00
в. 300 Мичковський Мих.	35.00
в. 333 Левицький Василь	35.00
в. 333 Боберська Розалія	25.00
в. 338 Коваль Станислава	25.00
в. 338 Кудлик Ілля	25.00
в. 338 Проціанин Юлія	25.00
в. 338 Дика Марія	25.00
в. 339 Сорока Іван	35.00
в. 347 Горінь Василь	35.00
в. 361 Крикливий Стефан	35.00
в. 361 Гладкий Микола	35.00
в. 361 Ленчук Павло	35.00
в. 367 Даниллів Стефанія	25.00
в. 368 Гайковий Григорій	35.00
в. 370 Брезіцький Михайло	35.00
в. 388 Баран Юлія	25.00
в. 401 Кикіш Дмитро	50.00
в. 401 Копильчак Михайло	35.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Обнижено власну реальність, 81-83 Гренд ул. на	5,000.00
Процент від інвестиції, 81-83 Гренд ул.	4,400.00
Укр. Пресова і Книжкова Спілка за часопис для членів У. Н. Союзу	3,595.00
Свобода за статут і друки	1,876.73
Нагороди за нових членів	993.75
Платня головного уряду	825.00
Укр. Пресова і Книжкова Спілка за друки і праці	561.03
Лікарі за нових членів	545.00
Бонди головного уряду	506.25
Справи правні	388.75
Направи, опал і світло на реальностях	365.04
Платня помічних сил	262.10
Видатки канцелярійні, почта, телефон і т. п.	192.46
Прибори для відділів і членів	189.67
Справи правні при інвестиціях	185.00
Актуар за праці	151.55
Кошти подорожей і репрезентації	149.25
Кошти чищення будинку і вікон	130.00
Офісові прибори	81.57
Асекурація від нещасних випадків на реальности	62.45
Соціяльне обезпечення робітників	39.03
Шафа на склад документів	15.00

Інші виплати посмертного фонду:

Перенос резерви за членів, переписаних зо старого до нових родів обезпеч.	4,115.75
Податки, асекурація, платні робітників, світло, опал і інші виплати на реальностях У. Н. Союзу за 1937 рік	83,512.96
Обнижено інвестиції в реальностях на	50,212.24

Інвестиції:

Інвестовано в моргеджах	7,750.00
Інвестовано в бондах	89,325.00
Процент на бондах	974.45
Позички членам на грамоти нових родів обезп.	4,960.00
Разом	$284,287.02

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем листопаду 1937 остала	$226,653.00
Прихід за грудень	277,589.14
Разом	$504,242.14
Розхід за грудень 1937	284,287.02
Готівка з кінцем грудня 1937 остає	$219,955.12

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 219,955.12
Моргеджі	2,220,823.49
Бонди	1,300,048.89
Реальности	1,013,457.92
Дім У. Н. Союзу	105,000.00
Позички членам	490,087.00
Разом	$4,349,372.42

Стан довжний:

Фонд посмертний нових родів обезпечення	$3,620,149.62
Фонд адміністраційний	129,656.60
Фонд запомоговий	75,658.13
Фонд народний	2,944.43
Фонд конвенційний	7,671.85
Фонд резервовий	12,356.67
Contingent Fund	226,566.75
Фонд посмертний старого роду обезпечення	65,973.48
Фонд сирітський	208,394.89
Разом	$4,349,372.42

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
за грудень 1937 року.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	7.84
2.	12.15
3.	2.70
4.	2.03
5.	6.55
6.	2.25
7.	12.83
8.	12.38
9.	11.25
10.	4.72
11.	16.20
12.	1.35
13.	11.47
14.	1.33
15.	45
16.	6.10
18.	1.15
20.	8.55
21.	9.45
22.	1.15
23.	90
24.	8.10
25.	1.35
26.	2.70
27.	70
28.	8.10
29.	9.20
30.	7.88
31.	5.00
33.	17.80
35.	3.60
36.	10.15
38.	4.95
39.	5.40
40.	1.53
42.	6.52
43.	5.20
44.	11.25
45.	12.15
46.	50
47.	2.95
48.	2.25
50.	11.70
51.	45
52.	4.30
53.	2.48
54.	1.70
55.	3.40
56.	13.28
57.	8.10
58.	7.65
59.	12.85
60.	2.93
61.	2.93
62.	5.85
63.	18.23
64.	7.20
65.	12.40
66.	35
67.	5.85
68.	45
69.	2.25
70.	7.65
71.	50
72.	3.10
73.	3.83
74.	45
75.	8.55
76.	15.30
77.	5.62
78.	3.15
79.	90
80.	3.15
81.	5.85
82.	4.05
83.	7.45
84.	1.15
85.	16.20
86.	7.65
87.	8.33
88.	3.16
89.	2.05
90.	16.65
91.	17.15
92.	1.00
93.	1.35
94.	11.25
95.	3.60
96.	8.55

Відділ	Заплатив
97.	12.60
98.	3.85
99.	14.85
100.	2.48
102.	24.98
103.	3.82
104.	7.00
105.	9.90
106.	9.90
107.	2.22
108.	3.15
109.	5.18
110.	90
112.	10.13
113.	4.05
114.	1.60
115.	2.55
116.	7.00
117.	1.35
118.	90
120.	9.90
121.	11.48
122.	2.05
124.	5.62
125.	9.23
126.	5.18
127.	6.98
128.	1.35
129.	70
130.	17.10
132.	4.75
133.	3.15
135.	3.35
136.	15.75
137.	11.03
138.	3.15
139.	3.60
140.	6.30
141.	2.70
142.	15.40
143.	35.46
144.	1.15
145.	6.55
146.	4.50
147.	42.52
148.	2.93
149.	2.48
150.	10.60
151.	10.13
152.	1.50
154.	45
155.	18.25
156.	9.00
158.	12.15
159.	4.50
160.	2.70
161.	8.55
162.	1.15
163.	3.60
164.	24.97
165.	7.65
167.	6.30
168.	4.30
169.	68
170.	9.45
171.	12.15
172.	9.00
173.	4.05
175.	7.40
177.	1.13
178.	3.15
179.	11.25
180.	30.61
181.	70
185.	5.85
186.	5.20
187.	45
188.	4.50
189.	1.13
191.	5.85
192.	7.88
193.	5.40
194.	1.58
196.	2.50
197.	45
198.	3.35
199.	68
200.	14.18
201.	3.38

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
204.	64.13	296.	9.00
205.	3.46	297.	2.05
206.	27.90	298.	70
207.	2.25	299.	2.25
208.	25	300.	5.17
209.	1.16	301.	5.40
210.	1.58	303.	2.92
211.	10.80	304.	50
212.	1.35	305.	3.38
213.	16.20	308.	1.35
214.	1.35	309.	1.35
217.	13.73	311.	1.15
218.	6.80	312.	4.71
219.	5.85	314.	1.58
220.	9.00	315.	25
221.	36.90	316.	8.78
223.	30.85	317.	2.93
225.	1.35	318.	7.42
227.	90	319.	9.70
229.	11.30	320.	5.00
230.	13.95	321.	5.85
231.	4.28	322.	1.35
232.	5.20	323.	8.10
233.	4.73	324.	5.18
234.	14.40	325.	4.28
235.	9.68	326.	7.43
236.	7.42	327.	2.93
237.	10.12	328.	45
238.	9.00	329.	25
239.	17.33	330.	10.58
241.	1.80	331.	5.20
242.	9.00	332.	14.40
243.	8.33	333.	4.30
244.	1.58	334.	8.55
245.	5.40	335.	2.28
246.	1.57	336.	12.60
247.	12.85	337.	25
248.	4.95	338.	15.75
250.	1.35	339.	5.40
251.	8.10	340.	1.35
252.	6.75	341.	2.10
253.	1.80	342.	14.17
254.	10.35	344.	2.03
255.	3.40	345.	5.65
256.	3.38	347.	9.90
257.	1.80	349.	5.85
258.	5.63	350.	90
259.	7.20	351.	68
260.	13.15	352.	4.75
261.	3.20	354.	67
262.	85	355.	2.00
263.	2.05	357.	1.60
265.	1.13	358.	3.85
266.	3.83	359.	6.75
267.	2.93	361.	47.25
268.	4.73	362.	8.55
269.	2.25	363.	10.58
270.	10.35	364.	17.10
271.	4.50	365.	5.18
272.	1.80	366.	2.95
273.	3.15	367.	9.90
274.	5.18	369.	13.05
275.	4.05	370.	5.65
276.	19.60	373.	3.60
277.	11.70	374.	2.93
279.	1.58	375.	6.75
280.	6.30	376.	25
281.	7.65	377.	1.35
282.	14.40	378.	2.28
283.	7.20	379.	8.55
284.	1.60	381.	1.57
285.	50	383.	13.05
286.	2.93	384.	6.30
287.	90	385.	10.80
288.	10.80	386.	3.85
289.	3.60	388.	14.18
290.	2.25	390.	8.55
291.	12.83	392.	1.58
292.	32.40	396.	3.85
293.	1.35	400.	13.75
294.	2.47	401.	1.12
295.	4.72		

З місячних вкладок від членів	$2,316.09
Процент від моргеджів	1,304.11
Процент від бондів	306.25
Процент з банків	610.81
Прихід від реальностей: рент, звороти податків, асекурації і т. п.	9,096.11
Сплати моргеджів	929.67
Обнижено інвестиції в реальностях на	900.00
Разом	$15,463.04

РОЗХІД:

Виплати з фонду посмертного:

Перенесено до У. Н. Союзу за 753 переписаних членів з Молодечого Департаменту до старших	$7,530.00
Грошеві звороти Т. 2	83.95

Виплати з фонду адміністраційного:

Зворот виплачених нагород за нових членів до У. Н. Союзу	1,472.50
Свобода за статут	1,200.00
Українська Пресова і Книжкова Спілка за Український Тижневик	475.00
Українська Пресова і Книжкова Спілка за друки	87.13
Нагороди за нових членів	50.00
Свобода за праці	35.00
Видатки канцелярійні, почта і т. п.	25.00
Соціяльне обезпечення помічних сил	10.81
Оправа місячних рахунків і виказів	9.00
Платня помічних сил	386.14

Інші виплати:

Податок, асекурація, опал, світло і інші виплати на реальностях за 1937 рік	4,179.42
Обнижено інвестиції в реальностях на	900.00

Інвестиції:

Інвестовано в бондах	5,125.00
Процент на бондах	91.66
Інвестовано в моргеджу	1,000.00
Разом	$22,660.61

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем листопаду 1937 остала	$54,690.37
Прихід за грудень	15,463.04
Разом	$70,153.41
Розхід за грудень	22,660.61
Готівка з кінцем грудня 1937 р. остає	$47,492.80

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 47,492.80
Моргеджі	170,683.80
Бонди	145,012.14
Реальности	55,750.92
Позички	104.00
Разом	$419,043.66

Стан довжний:

Фонд посмертний	$313,491.84
Фонд адміністраційний	105,551.82
Разом	$419,043.66

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

Якийсь дивний автомобіліст заїхав на хідник, перевернув ліхтарню, прохожі ледви врятувалися. Надбігає поліцай:

— Чи ви маєте право їзди? — питається.

Автомобіліст: Ні, або що?

ХЛІБ У СТАРОВИНУ

Першими пекарськими виробами в старину були паляниці, печені з ріжного збіжжя. Звали їх римляни „пляценте" — неквашені. Денебудь згадано в старині про хліб, то треба під тим хлібом розуміти такі паляниці. Квашене печиво стали пекти пізніше. Жиди вживали неквашеного печива у свята та релігійні торжества. Гомер згадує про неквашений хліб; були це звивані паляниці. Бачимо такий хліб зображений на глиняній вазі з червоними фігурами, яку має музей мистецтва та промислу у Відні. Зображений там Пріям, що несе Ахілеві викуп за Гектора, який лежить під Ахілевим ліжком. Ахіль лежить на ліжку і їсть палянички, що звисають зо стола, який стоїть побіч ліжка. Старинні люди їли на-пів лежачи.

Греки пекли свого роду пляцки з неквашеного, переважно ячмінного тіста, з водою, оливою і т. п. Звали їх мадза (латинське: масса). Перший про ті паляниці згадує Гезіод. Це була головна пожива греків іще в V. і IV. столітті перед Хр. Старинні і пізніші дослідники ріжно пояснювали походження того слова: деякі лучили цю назву з гебрайським: маца, що в жидів значить: неквашені паляниці. Промовлялиб за те і взаємини греків із семітськими народами (головно фенікійцями). Римляни переклали слово „маца" на „полента". І тепер іще італійці називають кулешу або й легуміну: „полента".

Печення печива була зпочатку домашнім заняттям жінок. Щойно як розвинулося міське життя і зазнайомилися із квашеним тістом, печення хліба стало ділянкою промислу, найскорше в Єгипті. Від єгиптян навчилися квасити хліб греки та римляни, від них германи, які передали цю штуку словянам. В часах Гомера пекарський фах не був відомий, а в VII. столітті вже був розповсюднений.

Хліб у греків звався артос, а знали його ріжні роди, залежно від збіжжя, способу випікання, вкінці від краю, з якого походив. Із назвою одного роду хліба у греків, „крібанітес", що виводиться від клібон, латинське лібум — дуже можливо — споріднена й наша назва „хліб".

Старинні люди не відріжняли докладно хліба від цукорничих виробів і часто змішували назви хліб і тісточка. Хліб, як щоденна пожива, перейшов до культу та мав у всіх хліборобських народів святий характер, бо переносили силу, яка є у збіжжі, на печиво. Були ріжні форми святочного печива, з яких деякі перейшли до християнських обрядів.

СМОЛОСКИПИ ЗЕМЛІ

Земля має у своєму нутрі золото й діяманти. Діяманти білі та чорні. Тих останніх — себто камяного вугля — є значно більше ніж білих. І поправді ті чорні діяманти для людства значно потрібніші ніж білі діяманти. Вугля вживаємо до опалювання мешкань, залізниць, кораблів, отже без вугля не можливе сучасне життя. Із тими двома земними скарбами веде спір за першенство їх сестра — нафта.

Крім тих двох опалових матеріялів, що їх земля скриває у своєму нутрі, скриває вона ще один скарб, а саме земний ґаз. Деколи такий ґаз добувається з землі сам від себе, без людської помочі. Тому люди знали земний ґаз вчасніше ніж нафту та вугіль. Запримічували передівсім цей ґаз, коли він внаслідок якогось випадку запалився. Повставав тоді велетенський смолоскип, вогненний стовп, що вистрілював до неба на кількасот стіп. І такий вогненний стовп горів нераз цілі століття і люди покланялися йому. Вважали його даром божим, бо то був спокійний вогонь, не такий грізний як вулькани і не спричинював такого спустошення.

Дуже сильні вогненні стовпи земного ґазу добуваються на Кавказі. Тому грецький переказ каже, що титан Прометей створив людину, а щоб її оживити, вкрав богам вогонь. За кару боги прикували Прометея до скелі на Кавказі. Там орел роздовбував йому ребра і роздирав печінку. Через ніч рана заростала, щоб у день орел знову роздер. Щойно Геракль визволив Прометея з тих мук. Ще й сьогодні трапляються часто пожежі земного ґазу в тих околицях. Величезна пожежа земного ґазу вибухла була в 1887. році недалеко Баку, а стовп вогню доходив до 1,800 стіп висоти.

Така пожежа триває так довго, поки ввесь запас ґазу не вигорить, або поки люди не вгасять його. Та не так легко вгасити такий вогонь. На острові Лемнос (на Егейському морі) горів земний ґаз кількасот літ, а згадує його ще Гомер. Погас щойно за часів короля Олександра Великого. У Китаю біля міста Кіціншен горів земний ґаз 1100 літ (від року 200-го після Христа аж до року 1300). В Малій Азії в заливі Адалія до наших часів горів стовп земного ґазу ще від року 1,000 перед Христом, себто 3,000 літ.

Нині люди дивляться на такі явища практичніше і не дають такому вогненному стовпові довго горіти. Не щадять грошей, щоб його вгасити та вихіснувати до практичніших цілей. І так, коли в 1929. році вибухла пожежа джерела земних ґазів у Морені, недалеко Букарешту (в Румунії), коли то денно горіли по чотири міліони кубічних ярдів ґазу, а вистрілював він стовпом на 1,000 стіп угору, видали міліони грошей, щоб погасити цей вогонь. І це вдалося в 1931. році, себто після двох літ.

Точний годинник.

В одному малому містечку є звичай, що 12 годину вполудне витрублюють. Тоді мешканці міста накручують собі годинники. Якийсь чужинець приглядається сурмачеві й питає:

— Відки ви знаєте докладний час, коли витрублюєте свій сигнал?

— Я кермуюся моїм кишеневим годинником. Годинник регулюю я кожного дня рано в годинникаря Цайгера на Ринку.

— Дякую за пояснення.

Чергового дня йде чужинець до годинникаря Цайгера й купує якусь дрібничку. Потім виймає свій годинник, щоб його нарегулювати. На те годинникар, усміхаючись приязно, каже:

— Заждіть трохи, небавом затрубить... Я все тоді регулюю свої годинники.

—o—

Веселе життя.

Він: — Якщо я зроблю колинебудь якусь дурницю, то маю ще настільки розуму, що перший з того сміюся.

Вона: — Ви мусите мати справді веселе життя!...

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА ГРУДЕНЬ 1937 РОКУ

НОВИЙ ВІДДІЛ:

Зорганізовано новий відділ У. Н. Союзу, **число 348 під назвою Тов. ім. Ольги Басараб, в Йонгставн, Огайо.**

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 5. Борис Володимир.
В. 9. Салак Олена.
В. 22. Попадюк Стелла, Молочник Розалія, Шульковська Геновефа, Шульковський Омелян, Шульковський Володимир.
В. 25. Курляк Петро.
В. 29. Москалюк Теодор, Матичак Теодор, Грозьо Перла, Грозьо Михайло.
В. 33. Семанчек Стелла, Гусайко Софія, Шпирналь Катерина.
В. 34. Матюх Михайло М.
В. 42. Маїк Стефан, Маїк Юстина.
В. 47. Рачук Анна, Карп Іван.
В. 48. Кривий Йосиф.
В. 54. Басараб Григорій, Басараб Василь, Басараб Григорій мол., Задорожний Михайло.
В. 57. Лисяк Вікторія, Лисяк Михайло.
В. 59. Глова Іван, Гальковин Михайло мол., Фіняк Михайло, Пундяк Василь.
В. 76. Бакаляр Марія, Вельгусь Юрій мол.
В. 77. Ощак Марія, Кметро Мирослав, Юневич Володимир, Гупенталь Евстахій, Яцейко Геновефа.
В. 84. Ванат Михайло, Ванат Марія Евилин.
В. 85. Шараварко Іван.
В. 86. Саламаха Давид.
В. 87. Кін Ольга Стефанія.
В. 90. Лупацей Анна, Лупацей Василь.
В. 91. Кремін Стефанія, Кочірка Йосиф, Ясеницька Стефанія.
В. 92. Басараба Михайло.
В. 94. Газен Гащин Катерина, Чубків Броніслава, Бугай Стефан, Газен Гащин Йосиф, Геник Іван, Кульчицький Юліян В., Лабун Михайло.
В. 97. Остаф Іван.
В. 99. Бонк Тілій, Валігон Василь.
В. 102. Чупак Юлія, Кілярська Розалія, Худьо Василь, Гузіль Василь, Гоговська Стефанія, Сіка Цішеля, Гечак Іван, Василь Григорій, Бобко Ольга, Бобко Семен, Цепко Марія, Гоговський Михайло, Сіка Іван, Дащин Ольга, Мацюк Катерина, Дащишин Катерина, Кілярський Михайло.
В. 105. Крайник Ольга.
В. 112. Турчик Марія.
В. 118. Віслоцька Софія, Віслоцька Ольга.
В. 125. Рибак Розалія, Павлів Анна, Маринів Йосифа, Семочко Анна.
В. 127. Горгота Іван, Кілин Анна.
В. 136. Куйбіда Володимир.
В. 140. Саєвич Анна.
В. 141. Гавура Емілія, Гавура Омелян.
В. 142. Пілат Петро.
В. 143. Озійовський Михайло, Ковалик Олена С., Когут Михайлина, Крум Юлія.
В. 146. Чепак Ольга, Кульчицька Анеля.
В. 147. Виняр Стефанія, Сивий Михайло, Мицьо Василь, Ракочий Анна.
В. 151. Гушалюк Ольга.
В. 155. Гапелюк Олекса.
В. 164. Дицей Василь, Пипяк Франко, Мондзяк Василь.
В. 175. Корчинський Стефан, Грошко Параня, Зольна Марія, Маховська Марія Р.
В. 178. Байко Микола, Струса Микола.
В. 179. Чулик Петро.
В. 183. Прислупська Елисавета І-вина, Савіцька Марія Анна, Собаско Анна, Добриден Катерина, Скікун Олена, Прислупський Богдан М. Горбянський Михайло, Гурський Йосиф, Головатий Володимир, Прокопчук Вілям, Ладика Іван, Орлик Анеля, Лозєвчук Юлія, Нагрич Юлія, Прислупський Іван, Скікун Іван, Лозовчук Микола, Гринюк Іван, Гринюк Михайло, Рудий Григорій.
В. 188. Ткач Анна.
В. 192. Гось Сальватор, Шнурер Мелянія, Политило Юлія.
В. 200. Сташків Іван.
В. 201. Маценка Петро.
В. 204. Багрій Дмитро, Мікитен Петро, Ліпецький Лев, Новак Михайло, Максимюк Олена, Крочак Остап, Новак Пелагія, Корнат Емілія, Варивок Катерина, Мікита Михайло, Патрило Михайло, Сташишака Павлина, Лалька Юлія, Паликий Стефанія.
В. 207. Костюк Михайло.
В. 210. Профета Дмитро С. о., Сетнар Олена, Профета Володимир.
В. 212. Ландяк Катерина.
В. 213. Готра Іван, Зирій Семен.
В. 219. Модровський Андрій, Дудник Михайло, Корз Микола, Стечишин Стефан.
В. 222. Грабінська Ольга.
В. 223. Коцак Микола, Шапяк Семен.
В. 227. Цап Петро.
В. 230. Вівчик Микола, Ондо Іван.
В. 232. Бреза Дорис, Кічак Юлія Гадайка Михайло.
В. 234. Федчишин Володимир.
В. 238. Шефранська Марія, Шефранська Анна, Злочівська Ольга, Шафранська Софія, Майданий Михайло, Рак Захарій.
В. 239. Сопко Марія.
В. 247. Марцинівська Розалія, Білик Катерина, Білик Ольга, Белей Павло, Біян Анна, Марцинівський Іван, Марцинівський Юрій, Косовський Дмитро, Гурний Василь, Марцинівська Катерина.
В. 251. Наконечний Іван, Пилипишин Олена, Турчик Микола.
В. 259. Прокопчук Пилип, Прокопчук Марія, Крупяник Андрій, Гула Станислав.
В. 260. Богус Марія.
В. 264. Уран Михайло, Венгрин Іван, Юла Михайло, Козій Олена, Царп Тереса, Спида Іван, Вацек Михайло, Богдан Йосиф, Юла Анна, Корба Стефан мол.
В. 268. Перцак Михайло, Мороз Франко.
В. 271. Зубрицька Мокрина.
В. 273. Дравущак Михайло.
В. 276. Галиш Лука, Судя Франко мол., Гранович Вілям, Томашевська Марія.
В. 277. Апанович Евгенія, Богуцька Анна.
В. 280. Сінгілевич Володимир, Козюб Лидія, Бомба Марія, Назар Анастасія, Чернюк Стефан, Майчер Анна.
В. 281. Яконовська Марія, Марищ Григорій, Телещевський Іван.
В. 283. Фіго Михайло, Курій Михайло, Гарбінський Микола.
В. 285. Томко Кривий.
В. 291. Куриляк Еліса, Куриляк Ядвіга, Магдич Йосиф, Осадчук Ксеня, Магдич Анна, Куриляк Стефан, Герак Франко, Ярема Іван, Гальчішак Франко, Возьний Вілям, Заболотна Стелла, Гомик Дмитро, Лазурка Михайло, Чіхота Володимир, Щур Йосиф, Запський Володимир, Щур Розалія, Запська Зузанна, Гомик Анна, Любінська Катерина, Щур Михайло, Якимец Марія, Гомик Марія, Симчок Йосиф, Щур Іван, Пелех Тарас, Гальчішак Микола, Любінська Олена, Сугодольська Анастасія, Коберський Франко, Чіхота Ольга, Щур Франко, Дінгов Володимир, Гомик Петро, Возьний Стефанія, Гальчішак Анна, Гнатюк Микола, Ярема Дайін, Ярема Франко, Гомик Стелла, Сугодольська Анна, Дінгов Стелла, Бучінська Ольга, Гальчішак Михайло, Леськов Юрій.
В. 292. Маховський Станислав, Торський Теодор, Кізель Евген.
В. 293. Олексюк Олена, Олексюк Стефан.
В. 301. Гнатишин Амелія.
В. 311. Федірко Анна.
В. 312. Гуцаль Олекса, Савчак Марія, Каролевська Лілієн, Савчак Софія, Савчак Іван.
В. 317. Присяжник Стефан.
В. 319. Урбак Петро, Стеранка Микола, Пшик Анна.
В. 322. Калакура Евгенія Е.
В. 324. Фостик Ярослав, Бандуровський Володимир, Григорчук Григорій мол.
В. 325. Возьняковський Володимир, Возьняковський Йосиф, Михайлюк Ізидор.
В. 330. Андрийшин Юлія, Андруховський Іван, Гаргай Іван, Гаргай Анна, Павловський Михайло, Годівський Лев.
В. 333. Лопушанська Марія, Бутрій Катерина.
В. 335. Миленький Михайло.
В. 336. Савчак Володимир, Савчак Іван.
В. 341. Лисай Олекса.
В. 346. Кузьма Марія, Свердон Вілям.
В. 348. Гарказий Стефанія, Ондо Юлія, Кіцула Параскевія, Ворожбіт Текля, Курас Анна, Тхурек Ксеня.
В. 355. Ганківська Анна.
В. 357. Возьний Стефан.
В. 361. Шевчук Данило, Дацько Стефан, Ясінська Катерина, Ясінський Іван, Помейчук Дмитро, Шуст Марія, Романишин Михайло, Яцишин Юрій.
В. 362. Кравчак Петро.
В. 370. Бурбела Марія.
В. 381. Фалат Юлія.
В. 385. Гаврищ Петро, Кіт Михайло.
В. 400. Малець Михайло.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Кропиляк Стефан.
В. 20. Годяк Марія, Годяк Йосиф, Годяк Анна Анеля, Годяк Микола.
В. 25. Ардай Іван.
В. 36. Пелький Анна.
В. 39. Фішер Анна.
В. 41. Баран Юрій.
В. 43. Гурцик Наталія, Ладин Анна, Ладин Мелянія, Бабей Агафія Рогалевич Теодозія, Гурчик Михайло.
В. 48. Вуксанович Стефан.
В. 62. Горбатий Олена.
В. 66. Гарко Ева, Гарко Михайло.
В. 83. Кулинич Дмитро.
В. 94. Баворовська Стефанія.
В. 96. Собко Марія.
В. 102. Маховський Михайло.
В. 106. Медій Анна, Медій Франко Медій Володимир, Медій Яків, Медій Марія.
В. 112. Горак Анна.
В. 127. Кривий Федко.
В. 135. Глушко Дмитро, Глушко Софія, Павлів Йосиф, Терлецька Марія, Терлецький Михайло.
В. 147. Потіха Константин, Потіха Анна.
В. 154. Кевич Марія.
В. 159. Новак Анастасія, Ткачук Анна, Пindзола Теодор.
В. 161. Петришкевич Анна, Петришкевич Марія.
В. 204. Редолевич Катерина, Атаманець Стефан.
В. 209. Мурдза Матвій, Мурдза Розалія, Мурдза Анна, Мурдза Йосиф.
В. 219. Трач Михайло.
В. 220. Томашевський Іван.
В. 221. Мусій Василь.
В. 229. Мияк Іван.
В. 237. Шпір Катерина.
В. 247. Іваночко Сенько.
В. 263. Липка Роман.
В. 266. Сивик Стефан.
В. 276. Яровий Володимир.
В. 287. Жуковський Володимир.
В. 298. Бодай Франко, Мак Анна Бодай Ольга.
В. 300. Коцюба Йосиф.
В. 304. Попелюк Андрій.
В. 307. Карнаух Онисим, Карнаух Анна.
В. 324. Метельський Антін, Метельська Марія.
В. 349. Гелета Каська.
В. 365. Чарний Анна, Чопінка Андрій, Кашитська Анна, Кашитський Іван, Кашитський Михайло, Загібайло Іван.
В. 370. Кучірка Іван.
В. 374. Лащкевич Іван.
В. 388. Челпа Іван.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 76. Мазур Евдокія.
В. 94. Кічак Адам.
В. 127. Вайда Марія, Вайда Пелагія, Вайда Роман.
В. 201. Падороф Марія, Падороф Яків.
В. 204. Процик Марія, Шурян Ольга, Падус Петро, Процик Василь.
В. 219. Гураль Марія, Гураль Григорій.
В. 255. Скроцька Ольга Марія.
В. 295. Сташків Володимир.
В. 313. Вульчин Анна.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 90. Жолобайлюк Анна.
В. 105. Рутецька Марія.
В. 178. Буцяк Катерина.
В. 204. Авраменко Павлина.
В. 282. Танасишин Михайло, Танасишин Михайло.
В. 294. Левків Анна.

ЧЛЕНИ ПЕРЕНЕСЕНІ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

Від.		
20.	1	членів
28.	1	„
83.	1	„
88.	1	„
108.	1	„
134.	1	„
151.	2	„
276.	1	„
295.	1	„
385.	2	„

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Козак Іван, Козак Анастасія, Козак Володимир, Кухта Йосиф, Раповий Володимир, Тереферко Юрій, Тирпич Нестор, Жура Михайло, Мацебовський Михайло.
В. 7. Петрунцьо Юрій.
В. 9. Ващук Мартин, Янковський Йосиф, Янковська Анна, Кормаш Микола, Кормаш Текля.
В. 10. Хвалик Фема, Погода Марія, Хвалик Семен, Погода Іван, Маряс Володимир, Завидняк Мілько.
В. 11. Дида Софія.
В. 20. Барщовська Анастасія, Барщовський Іван, Барщовська Текля.
В. 24. Мичковський Кароль.
В. 25. Балко Андрій Іван М. Д.
В. 30. Косцельник Олена.
В. 31. Ястряб Анна, Липчак Катерина, Палик Іван, Пограничний Михайло, Погранична Марія, Процак Анна, Процак Марія, Процак Ксеня, Скриньковська Анна, Скриньковський Іван, Вочок Микола, Волота Микола, Волота Анна, Волота Анна, Волота Ольга, Ястряб Кароль, Процак Іван.
В. 37. Слищ Юлія.
В. 39. Опар Іван, Кіцак Марія, Кіцак Антін.
В. 50. Зазуля Каролина, Каршеи Йосифа, Каршин Анна, Каршин Пелягія, Панько Іван, Каршин Володимир.
В. 62. Белюх Іван, Бохняк Ілько, Бохняк Анна, Чіхоцька Ева, Чіхоцький Йосиф, Купревич Петронеля, Волк Микола.
В. 65. Шиманський Михайло.
В. 67. Хомяк Петро, Хомяк Іван.
В. 74. Василюк Григорій.
В. 83. Бабяк Софія.
В. 86. Гавриляк Андрій, Сайкевич Іван.
В. 88. Гомола Михайло.
В. 94. Карпович Стефан.
В. 99. Мощур Михайло.
В. 109. Феснак Стефанія.
В. 108. Ощиок Іван.
В. 109. Кужир Катерина.
В. 112. Кедьо Анна.
В. 122. Заславський Кондрат.
В. 127. Качор Лука.
В. 130. Олексович Анна, Степчук Петро, Олексович Микола.
В. 131. Доманчук Йосиф.
В. 159. Кавустяник Олекса, Капустяник Ксеня, Сологуб Стефан, Сологуб Марія, Капустяник Бенедикт.
В. 184. Гаврильчак Микола.
В. 193. Малинський Петро, Малинська Катерина, Рачик Марія, Попочняк Михайло, Януш Войцех, Януш Анеля.
В. 204. Зазулинська Марія, Щигол Андрій.
В. 205. Левандовський Петро.
В. 206. Лаба Андрій, Висльнський Стефан.
В. 207. Пасечник Марія.
В. 213. Гринда Франко.
В. 218. Гарисон Параскевія.
В. 230. Іваськів Іван, Ільчишин Михайло, Луцько Петро.
В. 240. Тофіль Володимир Т.
В. 242. Любінецька Анна, Притула Іван.
В. 257. Малик Кляра.
В. 270. Магура Марія.
В. 271. Шабатура Бернис.
В. 274. Пашович Андрій.
В. 282. Пастух Евгенія.
В. 291. Дідик Анеля, Дідик Данило Д.
В. 296. Любінецький Дмитро.
В. 304. Цар Анна, Барна Михайло, Цар Петро.
В. 307. Прус Петро, Прус Анастасія.
В. 339. Дьорка Михайло, Дьорка Марія, Дьорка Анна.
В. 347. Патен Михайло, Патен Валентина.
В. 361. Артус Василь, Харамбура Іван, Кошик Йосиф, Придаткевич Роман, Зварец Володимир, Стефанов Станислав, Ярей Антін.
В. 362. Левінський Семен, Трішцук Іван.
В. 365. Гулик Марія, Бойко Анна, Бойко Ева М., Бойко Павло, Гулик Іван, Мичак Марія, Мичак Кость, Рапавий Федор.
В. 367. Третяк Петро.
В. 370. Василинюк Михайло.
В. 385. Сопотюк Олена, Сопотюк Іван.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 76. Кульба Василь, Кульба Анна, Кульба Стефан.
В. 87. Вайда Марія, Вайда Пелагія, Вайда Роман.
В. 100. Кукула Анна, Кукула Микола, Свердон Анна.
В. 102. Грицей Теодор.
В. 132. Кічак Адам.
В. 147. Падороф Марія, Тульба Павло, Падороф Яків, Тульба Ева, Гадай Василь, Процик Марія, Шурiон Ольга, Падус Петро, Процик Василь, Касич Юлія.
В. 178. Скроцько Ольга Марія.
В. 186. Сквер Іван.
В. 227. Вульчин Анна.
В. 292. Пристай Роман.
В. 347. Патен Татяна.
В. 358. Красицька Анастасія.
В. 361. Гураль Григорій, Гураль Марія, Мазур Евдокія.
В. 384. Головатий Михайло.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 90. Жолобайлюк Анна.
В. 105. Рутецька Марія.
В. 178. Буцяк Катерина.
В. 204. Авраменко Павлина.
В. 282. Танасишин Михайло, Танасишин Михайло.
В. 294. Левків Анна.

ЧЛЕНИ ПЕРЕНЕСЕНІ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

Від.		
20.	1	членів
28.	1	„
83.	1	„
88.	1	„
108.	1	„
134.	1	„
151.	2	„
276.	1	„
295.	1	„
385.	2	„

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ВИПЛАЧЕНИМ ОБЕЗПЕЧЕННЯМ:

В. 81. Баворовський Ігнатій.
В. 99. Гнатів Василь.
В. 361. Сидор Катерина.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ЗІ ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 48. Кривий Йосиф.
В. 76. Вузеи Марія.
В. 83. Свербивус Розалія.
В. 140. Маркевич Марія, Маркевич Юрій.
В. 151. Мілер Анна.
В. 176. Демкович Катерина, Сталена Катерина.
В. 227. Цап Петро.
В. 280. Михалишин Анна.
В. 285. Кривий Томко.
В. 357. Возьний Стефан.
В. 388. Криворучка Теодора.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ:

В. 50. Стижвіцька Марія.
В. 85. Попина Василь.
В. 90. Маслюк Марія.
В. 116. Думанський Михайло.
В. 118. Лапінський Григорій.
В. 120. Михайлюк Василь.
В. 130. Сенько Гаврило.
В. 164. Мельник Іван.
В. 206. Ранко Іван.
В. 218. Сліпенчук Теодор, Гружовська Анастасія.
В. 221. Шиманська Софія.
В. 276. Томашевський Гаврило.
В. 370. Матвійчук Петро.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком грудня 1937 р. було в У. Н. Союзі повнолітніх членів	22,553
В місяці грудні 1937 р. принято нових	338
В місяці грудні 1937 р. принято нанової	79
В місяці грудні 1937 р. принято з переступними листами	16
В місяці грудні 1937 р. принято з інших кляс	7
В місяці грудні 1937 р. перенесено зі старого до нового роду	12
Разом	23,005
В місяці грудні 1937 р. суспендовано	148
В місяці грудні 1937 р. відійшли з перест. листами	31
В місяці грудні 1937 р. відійшли до інших кляс	7
В місяці грудні 1937 р. перенесено зі старого до нового роду	12
В місяці грудні 1937 р. відійшли зі зворотом в готівці	13
В місяці грудні 1937 р. відійшли на виплачене обезпеч.	3
В місяці грудні 1937 р. померли	14
Разом	228
З кінцем грудня 1937 р. в У. Н. С. було дорослих членів	22,777

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД:

В клясі Д.	на $ 100	—
В клясі А.	на $ 250	10
В клясі А.А.	на $ 500	125
В клясі Б.	на $ 750	18
В клясі С.	на $1000	253
В клясі В.В.	на $1500	9
В клясі С.С.	на $2000	2

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	445
В клясі О-1000	на $1000	298
В клясі О-1500	на $1500	4
В клясі О-2000	на $2000	6

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	1,214
В клясі Р-1000	на $1000	714
В клясі Р-1500	на $1500	7
В клясі Р-2000	на $2000	4

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	784
В клясі Е-1000	на $1000	283
В клясі Е-1500	на $1500	7
В клясі Е-2000	на $2000	3

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі W- 500	на $ 500	1,411
В клясі W-1000	на $1000	2,417
В клясі W-1500	на $1500	6
В клясі W-2000	на $2000	5
В клясі W-3000	на $3000	1

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ ДАВНИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі Т- 100	на $ 100	6
В клясі Т- 250	на $ 250	231
В клясі Т- 500	на $ 500	4,201
В клясі Т- 750	на $ 750	611
В клясі Т-1000	на $1000	9,409
В клясі Т-1500	на $1500	212
В клясі Т-2000	на $2000	50
Разом		22,777

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 7. Пухір Володимир.
В. 29. Югас Люба.
В. 33. Бронїцький Едвард, Гинько Тарас, Гусейко Йосиф, Гулик Лорейн, Гулик Іван, Махимюк Катерина, Зінків Стефан, Кучер Іван, Гусейко Емілія, Гусейко Омелян, Ковальчик Іван.
В. 54. Климчак Едвард.
В. 76. Бакаляр Марія, Бакаляр Ольга.
В. 77. Кметко Олександра.
В. 85. Когут Теодор Пилип, Когут Йосиф.
В. 90. Лупацей Іван, Лупацей Лука, Лупацей Марія, Лупацей Петро, Лупацей Стефан.
В. 92. Басараба Іван, Басараба Едвард В.
В. 94. Шалайка Ірина, Шалайка Володимир, Шалайка Іван, Шалайка Михайло, Гащин Йосиф.
В. 102. Дацишин Володимир, Дацишин Василь, Худьо Василь, Гоголович Петро А.
В. 105. Рутецький Олесь 5, Рутецький Зігмунд 5, Шийка Михайло 2.
В. 109. Мороз Генрій.
В. 118. Віслоцька Дорота Анна, Віслоцький Йосиф.
В. 122. Туркало Стефанія.
В. 123. Байда Марія, Федюк Марія, Валігура Іван, Пеняк Маргарета.
В. 142. Родзіняк Марія, Родзіняк Казимира.
В. 164. Гнилянська Олена, Дріль Патриця, Гнилянська Анастасія.
В. 183. Гринюк Ірина, Скульська Юлія, Прислупська Марцеля Наталька, Нагрич Анна, Скікун Анна, Ладика Ольга А., Лозовчук Ольга Елен, Лозовчук Стефанія Наталія, Гринюк Давид, Гринюк Леонард, Прислупський Тарас, Іван, Ладика Володимир, Гурський Річард Йосиф, Нагрич Вілям, Нагрич Теодор.
В. 188. Шмайло Кульчицька Стефанія.
В. 191. Ворінька Марія.
В. 204. Недошитко Ева Марія, Недошитко Наталія Александра 2, Чорний Павло, Перетятко Марія 2, Лопачик Олена 2, Тураш Марія.
В. 238. Бойко Вілям, Старушко Йосиф 2, Майдоний Богдан, Майдоний Марія, Майдоний Анна.
В. 253. Лісевич Стефанія, Лісевич Володимир.
В. 259. Побуцька Дарія Олена 2, Мінтус Василь, Гнізовський Володимир, Крокопчук Катерина, Постик Богдан, Гнізовська Віра Анна.
В. 268. Михайлюк Олена Д., Мороз Тарас Н.
В. 270. Поронович Евгенія 2.
В. 276. Судя Дзійн.
В. 280. Запоточна Ольга, Попик Іван, Шерстяй Анна, Вендель Иордан, Чернюк Йосиф, Захарчук Катерина, Сінгілевич Ярослав, Ярослав Люба, Захарчук Теодора Анна, Девилюк Кароль, Года Лілія, Запоточна Елен, Миник Теодор мол., Дучак Наталія, Сідельник Данило.
В. 281. Лапринатус Бернис.
В. 291. Бучинська Олена, Бучинська Стелла, Осадчук Василь, Леськова Каролина, Леськова Ширлей, Леськова Каролина, Клепак Марієн; Клепак Володимир, Слезняк Франко Реймонд, Сугодольська Юстина, Куриляк Анна, Куриляк Зенон, Куриляк Ярослав, Стефан, Дінгов Іван, Крас Ірина, Кравс Леонард, Кравс Едвін, Кравс Реймонд, Зепський Володимир, Заблотний Петро.
В. 312. Савчак Катерина.
В. 319. Стеранка Василь, Олайо Олена, Гук Іван, Гук Софія, Кляп Іван, Кляп Олена, Кляп Микола, Кляп Василь, Явор Софія, Явор Станислав, Явор Розалія, Явор Марія, Кляп Пилип, Петраш Соня, Петраш Патриця.
В. 330. Гаргай Михайло.
В. 333. Бабич Іван, Бабич Марія, Бабич Олена, Бабич Стефан, Пукшин Стелла.
В. 341. Плавуцька Мирослава, Реваковська Анета, Реваковська Дзенет.
В. 346. Свердан Іван.
В. 348. Перич Вероніка.
В. 369. Мазепа Теодор, Мазепа Анна, Перич Катерина, Перич Микола, Перич Іван.
В. 385. Гаврищ Олена Марія.
В. 390. Ноф Вілям Е., Чуйняк Марта, Мороз Олена.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 20. Годяк Елисавета, Годяк Йосиф.
В. 62. Горбатий Іван, Горбата Анна, Горбата Розалія, Горбатий Петро.
В. 96. Собіль Анеля, Соболь Емілія, Соболь Олена, Соболь Розалія, Собіль Володимир.
В. 123. Драган Йосиф, Драган Володимир.
В. 135. Глушко Марія, Глушко Юрій, Глушко Дмитро, Глушко Анна.
В. 193. Папцун Едвард, Папцун Йосиф.
В. 231. Курило Тефан, Курило Іван, Курило Йосиф, Курило Катерина.
В. 237. Шпір Богдан, Шпір Михайло.
В. 361. Шевчук Богдан.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 127. Вайда Іван, Вайда Михайло, Вайда Параскевія.
В. 201. Виняр Йосифа, Падороф Микола, Падороф Юрій, Падороф Мелянія.
В. 291. Грицей Ольга Теодора.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 7. Мельник Петро, Мельник Михайло, Мельник Стефан, Мельник Ірина.
В. 10. Погода Текля, Погода Тадей, Погода Ольга, Погода Олена, Погода Емілія, Погода Олекса.
В. 14. Копиюх Богдан.
В. 31. Процак Франко, Процак Ненсій, Процак Едвард, Процак Григорій, Процак Ольга, Процак Ева, Процак Михайло, Процак Юлія, Процак Іван, Вилота Йосиф, Ястряб Іван, Ястряб Франка.
В. 46. Левіцька Евгенія 2, Левіцький Мирон.
В. 50. Каршин Наталка, Каршин Антоніна, Каршин Марія, Каршин Віктор, Каршин Мирослав, Каршин Іван.
В. 62. Волк Йосиф, Купревич Іванка.
В. 83. Семків Оксанна, Семків Мирослава, Брігілевич Марія.
В. 88. Пасюк Василь.
В. 90. Смоляк Ілько.
В. 139. Капустяник Олекса.
В. 142. Андрощенко Михайло.
В. 146. Цимбаляк Анна.
В. 156. Федорович Йосиф.
В. 193. Януш Йосифа, Януш Олена.
В. 204. Кузів Іван.
В. 221. Нагорняк Іван.
В. 267. Пілат Ольга.
В. 270. Кулич Стефан.
В. 291. Зох Михайло, Соболь Ірина, Соболь Варвара, Соболь Филипина, Дідик Василь.
В. 347. Костюк Катерина, Костюк Олена.
В. 366. Седіла Елисавета, Седіла Іван, Седіла Стефан, Седіла Петро.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 76. Кульба Юлія.
В. 87. Вайда Іван, Вайда Параскевія, Вайда Михайло.
В. 100. Мандяк Марія, Мандяк Михайло, Мандяк Василь, Садловський Іван.
В. 147. Падороф Микола, Падороф Мелянія, Падороф Юрій, Виняр Йосифа.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. С.:

В. 77. Яцейко Геновефа.
В. 85. Шараварко Іван.
В. 87. Кін Ольга Стефанія.
В. 91. Кучірка Йосиф, Ясеницька Стефанія, Кремін Стефанія.
В. 105. Крайник Ольга.
В. 127. Горгота Іван, Кілин Анна.
В. 136. Куйбіда Володимир.
В. 146. Чепак Ольга.
В. 147. Виняр Стефанія, Ракочий Анна, Сивий Михайло, Мицьо Василь.
В. 151. Гушалюк Ольга.
В. 178. Байко Микола, Струса Микола.
В. 188. Ткач Анна.
В. 192. Гось Ярослав.
В. 204. Крочак Остап, Максимюк Олена.
В. 207. Костюк Михайло.
В. 213. Зирій Семен, Готра Іван.
В. 219. Мудровський Андрій.
В. 223. Коцак Микола.
В. 239. Сопко Марія.
В. 247. Белей Павло, Білик Ольга, Білик Катерина, Біян Анна, Гурний Василь, Косовський Дмитро.
В. 251. Пилипишин Олена, Наконечний Іван, Турчик Микола.
В. 259. Гула Станислав.
В. 276. Томашевська Марія.
В. 292. Кізел Евген.
В. 322. Калакура Евгенія.
В. 324. Григорчук Григорій, Фостик Ярослав, Бандуровський Володимир.
В. 330. Андрийшин Юлія.
В. 336. Савчак Володимир, Савчак Іван.
В. 355. Ганківська Анна.
В. 361. Яцишин Юрій, Шевчук Богдан.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 291. Грицей Ольга Теодора.
В. 292. Демчук Михайлина.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ВИПЛАЧЕНИМ ОБЕЗПЕЧЕННЯМ:

В. 110. Блавуцяк Петро.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ЗІ ЗВОРОТОМ ГОТІВКИ:

В. 94. Шалайка Ірина.
В. 273. Дравущак Михайло.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком грудня 1937 р. було в У. Н. С. дітей членів	7,958
В місяці грудні 1937 р. принято нових	174
В місяці грудні 1937 р. принято наново	26
В місяці грудні 1937 р. принято з переступними листами	8
Разом	8,166
В місяці грудні 1937 р. суспендовано	60
В місяці грудні 1937 р. відійшли з переступними листами	12
В місяці грудні 1937 р. відійшли до старших чл. У.Н.С.	50
В місяці грудні 1937 р. відійшли зі зворотом готівки	2
В місяці грудні 1937 р. відійшли на безплатне продовження	2
В місяці грудні 1937 р. відійшли на виплачене обезпеч.	1
Разом	127
З кінцем грудня 1937 р. в У. Н. С. було дітей членів	8,039

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В клясі 1-ій за 25 ц. місячної вкладки	5,695
В клясі 2-гій за 50 ц. місячної вкладки	1,744
В клясі 3-ій за 50 ц. місячної вкладки	600
Разом	8,029
З кінцем грудня 1937 р. в У. Н. С. було всіх обезпечених	30,816

УВАГА,

яку кожний відділовий урядник і член У. Н. Союзу повинен прочитати й відповідно до неї застосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за грудень 1937 р. суспендованими, можуть бути приняті наново в члени У. Н. Союзу, якщо зголосяться до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспензи залеглі вкладки, як це постановляє статут організації; інакше вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв, з винятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Тесаме відноситься також до тих членів, які впродовж грудня 1937 р. взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших новопридбаних відділів У. Н. Союзу.

Д. Галичин, гол. рек. секретар.

ЯКЩО ВИ ЩЕ НЕ ЧИТАЛИ БЕЗСМЕРТНОЇ ПОВІСТИ МИКОЛИ ГОГОЛЯ

ТАРАС БУЛЬБА

ТО МАЄТЕ ТЕПЕР НАГОДУ ДІСТАТИ ЇЇ ЗА 50 ЦЕНТІВ.

Перед читачем цеї повісти великого письменника встає в цілій своїй величі українське козацтво, з його геройською боротьбою проти ворогів, з безмежною любовю до рідного краю, з їх безнадумною посвятою себе й усього найдорожчого. — Повість прикрашена 10 ілюстраціями.

„Ну, давай на пястуки!" — говорив до сина Бульба, засукавши рукави.

(Ілюстрація до повісти Миколи Гоголя: ТАРАС БУЛЬБА).

Замовлення шліть на адресу:

"SVOBODA"

81-83 Grand Street, (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

— Юрчику, чи тоти привязав сковороду котрої до хвоста?

— Ні, мамо, це Козубейчукв Петро. Мені навіть на думку не прийшло...

— Погані діти! А чому ти не перешкодив Петрові?

— Я не міг, бо я притримував кота, — оправдується Юрчик.

Поділ роль.

— Слухай, Миколо, що ви пете тепер у зимі після вечері?

— Чай з румом, Петре.

— Гм, як же тобі смакує така мішанина?

— Знаменито! Моя жінка пє чай, а я рум.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

НАУКА ПОДРУЖИХ ОБОВЯЗКІВ.

Тоді, як в університетах і колеґіях заводять курси науки ріжних практичних занять, як ведення ресторану, голення, прикраси лиця, відомий університет Рутґерса в Ню Бронсвику, Ню Джерзі, відкрив цього весняного семестру курс „відповідного життя" („райт ливинґ").

Говориться в проспекті цього курсу, що будеться на ньому розглядати проблеми, себто питання, які приходиться розвязувати університетській молоді, а головно відношення до подружжя і його ріжнородних обовязків.

Такий курс у цьому університеті відкрито вперше. Досі таких курсів там не бувало. І в інших університетах та колеґіях про подібні справи життя починають говорити щойно останніми роками. Давніше справу лишалося родичам; а що родичі соромилися про такі справи говорити, то діти про них звичайно навчалися на найменше для цього підходячім місці: на вулиці.

ТРЕБА ВЧИТИ ІСТИ?

Джордж Г. Четфілд, директор бюра надзвичайних допомогових робіт у Ню Йорку, виступив з публичною заявою про ріжні ділянки допомогових заходів уряду й між іншим заговорив про плян міського уряду Ню Йорку давати 100,000 дітей даром обіди в школі.

Додав прицьому, що діти, котрі дістають даром обіди в школі, вчаться притому пізнавати поживну їжу від непоживної, пожиточну від шкідливої, й таке інше. Каже він, що в домах тих дітей родичі звичайно дають своїм дітям таку страву, до якої вони самі привикли, не зважаючи на те, чи страва поживна, смачна й потрібна дитині в данім часі.

Найцікавішою увагою цього директора важного урядового бюра були його слова, що, мовляв, діти, котрі в школі дістають обіди даром від уряду, навчаються між іншим не марнувати страви та їсти й любити всяку страву, яку їм подадуть. Це спостереження замітне тому, що він говорить про дітей, котрі часто не мають що їсти. Виходить, що навіть ці діти не вміють їсти всього, що їм до їдження подадуть, та марнують подану страву. Звідки це береться, не трудно догадатися: цього зовсім рішучо діти навчилися ніде інде, як вдома. Тепер громадянству приходиться поправляти в дітей домашні привички.

ЩО НЕ ДАЄ ЛЮДИНІ ВЧИТИСЯ?

У „колеґії вільних наук і штук" при Ілінойськім університеті відкрито в цьому семестрі нове бюро, котре має запобігти тому, щоб „студент ставав ворогом свого власного поступу в науці". Звісно, з цих загальних слів іще не можна нічого знати, й тому школа пояснює цей курс такими словами:

„Студенти приходять до університету з більшим або меншим приготуванням у ріжних ділянках знання. Вони приносять із собою теж ріжні особисті наставлення, чуттєві розположення, амбіції й preріжні настрої, острахи й журби. Декотрі з них перешкаджають студентам у їх успіху в академічній праці в такій самій мірі, як незнання деяких предметів".

Бюро збирається давати студентам приватні лекції про те, як позбуватися шкідливих звичок, наставлень, настроїв, амбіцій і всього іншого душевного баґажу, що стримує студента на дорозі до поступу в науці. Не перебільшує університет, коли він сповіщає, що думає вчити студентів, як учитися.

БОРОТЬБА МОСКВИ ПРОТИ ІСТОРІЇ

Під таким титулом зявилась у „Фелькішер Беобахтер" з 21. м. м. велика стаття його редактора для закордонної політики, д-ра Вальтера Шміта, з нагоди останніх виступів московської преси проти провідного німецького щоденника, про які тут уже свого часу повідомлялося. Подаємо головні висновки цеї статті. Політичної перебудови східньої Европи не можуть розуміти ті, що дивляться на її історичну минувшину з погляду московського імперіялізму. Не розуміють вони і ріжноманітности народів та політичних сил у межах СССР бо імперіялізм царської доби перетворився органічно в панування московського большевизму. Видана на розказ Сталіна 24. серпня 1937 р. історія для совєтських шкіл, Шестакова, є безсоромною спробою представити існування СССР вислідом 3,000 років історичного розвитку европейського сходу. В історії цій вказується на те, що народи СССР є предками тих узбеків, таджиків, туркменів, скитів, словян та інших народів, що перед сотками і тисячами років мешкали на цій території, але цим доводиться не їх право на незалежність, а лише на залежність від великомосковського імперіялізму. В історії підкреслено війни Петра І. проти шведів та Кутузова проти Наполеона, і це робиться не випадково, бо одночасно уладжується свято Бородина і представленнями московських перемог переповнена преса, кіно і театр. „Коли крівава дійсність зірвала маску пролетарського соціялізму, робиться намагання рятувати червону диктатуру, збуджуючи всеросійські почування... У відношенні до чужих націй стається на третій уже шлях. В перших роках вабилося ці нації пролетарською революцією в світовім масштабі. Але гасла національної самоуправи не лише не притягли чужих націй до Москви, а навпаки, збільшили їх самостійницькі змагання. Другим шляхом було брутальне здушення всіх національних змагань найжорстокішим терором, але й цим національних рухів не спинено. Тоді Москва станула на третій, сучасний шлях. Уряд представляє москвинів старшими братами інших народів, що прославили цілу Росію в европейській історії. Україні наказано святкувати її визволення з німецького ярма. В Грузії святкується 15-ліття її совєтізації і її національного поета Пшавелу виставляється в грузинськім Пантеоні"... Але ця московська комедія Москви не урятує. „Поки червоний диктатор не знайшов засобу розстріляти історичну правду, її похід проти Кремля не буде спинений" — (Офінор).

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270, повідомляє, що на річних зборах, дня 1-го січня, вибрано уряд на 1938 рік той самий, що був минулого року, а це: Михайло Косоноцький, пр.; Микола Заяць, заст.; Микола Пігура, кас.; Михайло Баран, секр. фін. і рек.; Стефан Гладкий, Левко Кулич і Стефан Ґріца, контрольори; Юрій Гук і Андрій Борик, надзирателі хорих. Місячні збори будуть відбуватися кожного 15-го в місяці, в галі У. Н. Дому, 181-183 Фліт ул. — Михайло Баран, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Відділ 358 повідомляє, що збори відбулись в неділю, в 2-гій годині пополудні, в У. С. Домі, Вест 14-та вул. Новообраний уряд на 1938 рік такий: А. Гавруляк, предс.; К. Ділай, заст.; А. Карась, рек. секр.; С. Палівода, фін. секр.; К. Вулянська, заст.; Б. Скоратко, кас.; М. Федик, заст.; контрольна комісія: П. Вирбінська, П. Слабий і П. Мирал. Просимо всіх членкиць прибути на місячні збори. — А. Карась, секр.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.
Свято „Просвіти".

Дня 12. грудня 1937 стараннням місцевого відділу ОДВУ відбувся „День Просвіти". Свято розпочалося в год. 7. вечором в Українській Галі при вул. Френклин. В першій частині Т. Свистун палкою промовою відкрив свято, згадуючи про повстання „Просвіти" та про її значіння для українського народу. Він закінчив свою промову грімким окликом: „Слава Просвіті!"

Хор „Бандурист" з Трентону, Н. Дж., під управою о. П. Білоня відспівав три пісні. Потім було концертове сольо В. Ґрицького, деклямація Любки Головатої, сольо на фортепяні Л. Ґрицької, деклямація Т. Свистуна (молодшого). Хор ім. О. Кошиця з Філядельфії під управою о. І. Савчука відспівав три пісні.

Святочну промову виголосив представник „Просвіти" п. Михайло Дудра. У своїй промові бесідник згадав про тісний звязок двох ювилеїв: 70-літнього „Просвіти" і 20-літнього визвольних змагань. У коротких словах він представив ті обставини, серед яких завязалася 70 літ тому „Просвіта", та розповів, як вона цілий час освідомлювала нарід. На кінець закликав приявних, щоб усі як один ставали членами „Просвіти" та не щадили для цього найстаршого українського товариства грошевих жертв.

В другій частині Український Козацький Хор під проводом студ. Степана Савчука відспівав три пісні. Наступило скрипкове сольо І. Ґрицького. Далі слово від молоді англійською мовою виголосила панна Марія Сарабун. Потім було музичне тріо (скрипка, корнет і піяно), яке виконали Василь, Іван і Ліліян Ґрицькі. Пані К. Білонь виголосила деклямацію „Каменярі". Слово від О. У. Н. виголосив п. Омелян Грибівський. Бесідник проаналізував значіння посвяти і традиції в житті українського народу та доказав, що дисципліна, послух і вірна служба нації мусять бути найвищим законом для тих, що в своїх серцях ставлять „інтерес нації понад усе". Хор „Бандурист" з Трентону відспівав три пісні, після чого гром. Іван Білинський з Честер, Па., представив працю „Просвіти" на З. У. З. та відношення О. У. Н. до неї. Згадав також притім, що шлях до самостійної, соборної української держави лежить не деінде, тільки в українській революції.

Живий образ укладу арт. Івана Кучмака, під проводом панни Марії Генрі, випав дуже гарно. Свято закінчилося піснею „Не пора" та національним гимном „Ще не вмерла Україна".

Артистичний і технічний бік свята спочивав у руках п. Т. Свистуна. Він випав дуже добре. Деклямації були вдоволяючі, специяльно пані Білонь з Трентону. Перший і другий хор вивязалися зо своїх точок як слід, одначе не дорівняли Козацькому Хорові, який під проводом свого орґанізатора і диригента С. Савчука поставив себе нарівні з нашими репрезентаційними хорами. Рясним оплескам не було кінця, так, що той хор мусів ті самі річи по два рази співати. Бесіди були річеві й уміло виголошені. Назагал свято оставило незатерте враження в усіх присутніх. Гарно також випали точки двох братів і сестри Ґрицьких з Коцвил. Вони виконували свої точки з чуттям і пієтизмом до музики.

Переведена в часі перерви збірка принесла понад $230, які призначено як ювилейний дар „Просвіті".

Іван Білинський.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ГОЛОС З РІДНОГО КРАЮ.

Один наш громадянин дістав зо свого рідного села Костарівці, на Лемківщині, листа, в якому дуже вірно описується відносини в рідному селі. Цей опис буде цікавий також для читачів з інших сіл, тому я подаю його в уривках до друку:

„Дорогі наші брати і сестри костарівчани! Перенесіться на хвилину думкою і серцем до Рідного Краю, у ваше рідне село. Пригадайте собі наші хати, поля, ліси, синє небо і той вінок гір, що довкола оточує село. Пригадайте собі ваших найближчих рідних, тих, що бідують в убогих хатах, і тих, що вічним сном спочили вже навіки. Пригадайте собі ваші безжурні дитячі літа, нашу церковцю. Хай перед вашими очима стане образ рідного села, з якого ви наче пташата полетіли у далекий світ шукати кращої долі. Згадайте те село, в якім кожний з вас шматок свого серця лишив...

„Всі ми чогось дуже привязані до свого рідного села, і де ми не булиб, і якби нам не поводилось, — то все тягне нас якась велика таємна сила до наших рідних місць. Та таємна сила, що нас усеціло огортає, це безмежна любов до рідної землі, гаряча любов до нашого Рідного Краю, до рідної України.

„З попередніх листів ви вже дещо знаєте, як то в Костарівцях тепер буває. „Наступають на три шляхи вороги на нас" — як співали наші славні Січові Стрільці. Найгірші наші вороги то таки власного домашнього хову, виродки-кацапи. Та село наше вже не те, що колись було. Воно збудилося з вікового сну і тепер хоче творити нове народне життя.

„Не зважаючи на великі перешкоди і переслідування, в селі зорганізовано Кружок Рідної Школи, який гуртує в собі найсвідоміші одиниці села і до якого горнеться вся молодь. Приємно дивитися, як та молодь жадібно читає вечорами книжки, як бадьоро співає українські патріотичн пісні.

„Правда, під теперішній час церковний хор розвязаний, бо для Лемківщини надали не єпископа, тільки якесь посміховище. Той „єпископ" тепер усіми силами старається здушити все, що українське, а зате підтримує кацапство. Та даремний його труд!

„Тепер заходами Кружка ведеться в селі дитячий садок. Варто бачити, як то дітвора що дня спішить до садочка, де вона цілий день пробуває під добрим доглядом учительки. Старша молодь доволі часто влаштовує аматорські вистави і концерти. У тій цілій праці є одна велика перешкода: брак власного дому. Поляки і кацапи мають для себе салі і доми, хоч будували їх також і українськими руками. Але для нас там місця нема.

„Тому ми рішилися постаратись про свою власну українську хату. Тяжка то річ і може нам самим не під силу, але ми мусимо побороти всі перешкоди, мусимо затиснути зуби, мусимо скупчити всю нашу енерґію і довести задумане діло до кінця.

„Великою заохотою в нашому намірі є також віра у вашу поміч; віра, що ви, хоч далеко від нас, то всетаки не відмовите нам помочи. Знаємо, що і вам не легко, та всетаки, якби ви знали, як нам живеться, то побачилиб, що вам там без порівняння краще.

„Отже просимо допомогти, а як допоможете, то й тут, як писав Шевченко, наша слава не поляже:

„Не поляже, а розкаже,
Що діялось в світі,
Чия правда, чия кривда,
І чиї ми діти".

„Засилаю вам найкращі бажання і привіт з рідного села".

Оригінал листа надіслав

В. Д.

ПОСМЕРТНА ОПОВІСТКА

Дня 30-го грудня 1937 року помер у Ню Гейвен, Конн., по довшій недузі довголітний член Тов. Любов, від. 370, **Петро Матвійчук.**

Похорон відбувся 3-го січня 1938 року з церкви св. Арх. Михаїла, при співучасти членів Тов. Любов і Тов. Укр. Січи.

Покійний був щирим українцем і добрим Союзовцем, брав живу участь у народнім життю і щедро жертвував на народні потреби, так тут, як і вріднім краю.

Хай покійному буде американська земля пером!

И. Децембер, секр.

ПІШОВ НА ПЕНСІЮ.

У звичайних часах як член Найвищого Суду Злучених Держав відходив на пенсію, то це не викликало ширшого зацікавлення в краю. Та тепер, серед боротьби за зміну організації цього найвищого трибуналу краю, уступлення судді Джорджа Содерленда з Найвищого Суду викликує широкі коментарі. Передовсім цікавляться люди, який вплив буде це мати на дальші рішення трибуналу. Содерлендові тепер 75 літ.

СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗРОБІТНИХ У ПРАКТИЧНІМ УЖИТКУ

Коли в 1929 році цей край заскочила індустріяльна кріза, не було ще ніяких організованих засобів, щоб облегчити положення безробітних. Хто стратив заняття, яке мав в індустрії чи в бизнесі, той мусів жити з защаджених грошей, коли їх мав; а як і вони розійшлися, мусів шукати допомоги в приватних добродчинних установах і приймати те, що вони могли дати. Сьогодня ситуація значно змінилася. В кожнім стейті Злучених Держав входить у життя система забезпечення безробітних, при якій вони не будуть уже цілком залежні від милостині і в багатьох випадках не будуть її потребувати.

Від 1 січня 1938 року закони про забезпечення безробітних будуть охороняти 11,000,000 робітників у таких стейтах: Алабама, Аризона, Каліфорнія, Конетикот, Луізіяна, Мейн, Мериленд, Масачусетс, Мінесота, Ню Гемпшир, Ню Йорк, Норт Каролайна, Орегон, Пенсилвенія, Род Айленд, Тенесі, Тексас, Юта, Вермонт, Вірджінія, Вест Вірджінія і Висконсин. З кінцем 1938 року такі самі закони ввійдуть у силу в Айдаго, Індіяні, Місісіпі, Ню Мексико, Оклагомі і Савт Каролайні. До половини 1939 року вже всі сорок вісім стейтв, Коломбійський Дистрикт, Аляска і Гаваї зможуть у потребі застосувати закони про забезпечення безробітних.

Лише в Мішіґені, Минесоті, Пенсилвенії та ще у восьмох стейтах ті закони стосуються до всіх фірм, без огляду на те, скільки робітників вони наймають, хочби лиш одного. В двох стейтах їм підлягають фірми з двома або більше робітниками, в сімох фірми з найменш чотирма робітниками. Зрештою в усіх інших стейтах забезпечення безробітних відноситься лише до фірм, у яких працює не менше як вісім осіб. Але й при такому обмеженні ті закони про забезпечення безробітних будуть мати велику вагу для людей, котрі опинилися без заробітку, хоч хочуть працювати. Вони вже мають якесь право, а не саму надію. Стративши роботу, робітник може піти до місцевої канцелярії Стейтового Бюра Посередництва Праці („Стейт Емплоймент Офіс"), яке співпрацює з таким самим Федеральним Бюром, може зареєструватися тут як безробітний і зробити аплікацію, щоб дістати „компензацію для безробітних".

В Бюрі Посередництва Праці довідуються між іншим про його фах та здатність виконувати іншу роботу, ніж він мав до того часу, на випадок, якби трапилась інша робота. Одначе компензації він зараз не одержує, а мусить прожити від двох до чотирьох тижнів — як у котрім стейті — власним коштом. Коли в тім часі не знайде заняття, то одержить чек від стейтової Адміністрації Забезпечення Безробітних. Чек буде на 50 відсотків його попередньої заробітної платні, але не більший, як на $14, за винятком стейту Вайомінг, де компензація може доходити до $18.

Бюро Посередництва Праці повинно старатися знайти безробітному якусь роботу, щоб він міг сам утриматись. Але якби такої роботи не знайшлося, то він буде одержувати тижневі чеки з компензацією впродовж 12 тижнів в Арізоні і Каліфорнії, 16 тижнів у більшості стейтів — між іншим в Ню Йорку, Масачусетс і Огайо — і 20 тижнів у Род Айленді.

Закони про забезпечення безробітних не ґарантують нікому праці. Але вже налаштовано відповідну машинерію, щоб охоронити безробітного від злиднів хоч на перший час безробіття. Та машинерія охороняє також стейти від нагло збільшених вимог допомоги безробітним.

Поверх пів біліона долярів резерви назбирається що року з податків на приватний бизнес і індустрії. Це буде служити на те, щоб облегчити нагле потрясення, яке спричиняє безробіття в економічнім життї краю. Теперішні закони не досконалі і певно будуть вимагати багатьох змін. Між іншим вони покищо не стосуються до більшости малих „шап", у яких працює по менше як вісім робітників. А-ле система забезпечення безробітних, яка входить у життя 1 січня, є вже досить широка, щоб послужити за експеримент, у якому можна буде зробити потрібні зміни й уліпшення.

ФЛІС.

Він і вона.

Він: — Чи пішлаб ти зо мною, дорогенька, і на кінець світу?

Вона: Певно! Одначе знаєш, що найпізніше на вечерю мушу бути назад вдома.

Гість (що переспав ніч у провінціяльнім готелі): — Бийтеся Бога, алеж то в тій кімнаті, що ви дали мені, так багато блощиць, геть скусали мене!

Вейтер: — Бо то кімната для двох осіб.

— Вже ніколи не поїду літаком! Не уявляєте собі, як воно трясе!

— Байки оповідаєш! Подорож літаком не трясе.

— А я ввесь час подорожі, кажу тобі, трясся зо страху!

СПІВДИКТАТОР.

Ґенерал-полковник Герман Ґерінґ, що по Гітлері займає друге місце в німецькій диктатурі. Карикатуру рисував відомий американський рисівник Гейл.

ҐАЗОВА ВІЙНА ЗПЕРЕД 2000 ЛІТ

Може це виглядає неправдоподібне, а всеж трійливі або задушливі ґази відомі були людям багато давніше ніж стрільний порох. А саме ґази знали вже старинні греки. Сірчаних димів уживали при облозі міста Деліон; вони теж причинилися до того, що сильно укріплена твердиня піддалася. У середньовічних часах знали також сірчаний ґаз; звали його „грецький вогонь" і викликали ним загальний пострах. Ще інші дослідники доказують, що ґази відомі були ще багато вчасніше, а саме тисячу літ перед Христом уживали китайці у війні ґазів і димів, а держали їх у спеціяльних посудинах.

Підчас завоювання Америки еспанцями й портуґальцями боронилися туземці т. зв. перцевим ґазом і заподіювали ним багато клопоту завойовникам. Два вояки обслугували таку ґазову зброю: один ніс залізну посудину з жевріючим вуглям, а другий — мелений перець. Підходили близько під ворожі становища, висипали перець на вуголь і так повставав дошкульний дим. Самособою, такої зброї могли вживати лише при сприятливім вітрі. Щоб охоронитися перед тим димом, портуґальці заслонювали лице хустинами, намоченими в оцті, а це робило перцевий дим нешкідливим. Були то напевно перші в історії воєн ґазові маски.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Ф. Г., Канзас Сіті, Канзас. — У справі польських марок—з 1920 р. напишіть листа до польського консуляту, а дістанете точну відповідь. Підчас війни і по війні пережили ми таке, що „ґарантовані гроші" не вартували ні сотика. Таке може бути і в згаданім Вами випадку. Але добре провірте. Надісланий Вами вірш це відома народня пісня.

У мельдунковім уряді.

Врадуваний Свербивус вбігає до мельдункового уряду, розмовляє коротко з возним, підходить до віконця і каже:

— То тут зголошують новонароджених дітей? Тут? Тож прошу пана, мені народився син!

З віконця відзивається службовик:

— Мене це нічого не обходить: син чи не син. Прошу сказати, якого полу є немовля!

—o—

Забудько.

Кельнер: — Чи не моглиб ви ласкаво забрати своєї валізки, яку ви поставили майже просто входових дверей, так, що гості, які входять, спотикаються на ній.

Гість: Алеж ви недотепа! Таж я її тому там поставив, щоб я сам на ній спотикнувся і не забув її.

ТАРЗАН НА РОЗШУКАХ.

(58)

У хвилині, коли Сборов тримав високо закровавлену сокиру, до шатра увійшов Бравн. Поглянувши довкруги, він зорієнтувався, в чім річ, і заговорив: „То це ти підложив мені цю сокиру, га? Хотів кинути на мене підозріння вбивства?" Сборов здвигнув плечима: „Я нічого не знаю. Знаю лиш те, що ти погрожував убити княгиню, а тепер ми здибали ось тут цю сокиру".

Чоло Бравна захмарилося. Він бачив, що попав у пастку Сборова. Йому важко було очікувати від решти товариства повного довіря, бож інші ще не знали його добре. Їх знайомство тревало всього кілька днів. Споглядаючи довкруги, він запримітив, що дехто дійсно зачинає підозрівати його в убивстві. Джейн також була дуже поважна, що цілком бентежило Бравна.

Хоч у нетрах життя не ціниться багато, то всетаки Тарзан рішився врятувати життя чорній дівчині, схопленій членом племени кавуру. Переконавшися, що кавуру заснув твердим сном, Тарзан легенько зісунувся з дерева і підійшов до дівчини. „Не бійся", прошептав він тихо, „я прийшов, щоб тебе врятувати". Дівчина повернула свої очі до Тарзана.

Вона не знала, чи радіти, чи вибухати плачем. Та скоро їй інстинкт підказав, що Тарзан є дійсно її приятель. Піднимаючи її легко, Тарзан поклав собі її на рамя. Тепер він почав легко відходити. Він старався зі всіх сил ступати можливо якнайлекше, щоб від стукоту його ніг не розбудити кавуру. Бо колиб Ідені пробудився, з ним булоб зле.